ਐਮ.ਆਈ.ਐਚ. ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟੇਡ
ਬਨਾਮ
ਜੀ.ਐਮ.ਆਰ. ਏਅਰਪੋਰਟਸ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ
(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3699 ਦਾ 2022)
ਮਈ 09, 2022

[ਵਿਨੀਤ ਸਰਨ ਅਤੇ ਜੇ. ਕੇ. ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਟੈਂਡਰ: ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਰੱਦ ਕਰਨਾ – ਜਾਇਜ਼ਾਕਾਰੀ – ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਾਗਪੁਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦੇ ਉੱਨਤੀਕਰਨ, ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ, ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਵ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ-ਐਮ.ਆਈ.ਐਚ. ਨੇ ਨਿਜ਼ੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੋਂ ਟੈਂਡਰ ਸੱਦੇ – ਜਵਾਬੀ-ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਸੀ – ਆਫਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰੈਵੇਨਿਊ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ, ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਨੇ ਸੋਧੀ ਰੈਵੇਨਿਊ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ – ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਮ.ਆਈ.ਐਚ., ਨੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ – ਹਾਲਾਂਕਿ, ਔਪਚਾਰਿਕਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਹੋਣ ਉੱਤੇ ਵੀ, ਕੰਸੈਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤਾ ਅਜੇ ਤੱਕ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਨਾ ਆਇਆ ਤਾਂ ਜੋ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕੇ – ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਵੱਲੋਂ ਐਮ.ਆਈ.ਐਚ. ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਨਤੀ ਪਰ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੰਸੈਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤਾ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ – ਐਮ.ਆਈ.ਐਚ. ਨੇ ਫਿਰ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਬੋਲੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਸ਼ੀ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਵੀ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬੋਲੀ ਮੁੜ-ਟੈਂਡਰ ਕੀਤੀ – ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਅਤੇ ਜੀ.ਐਨ.ਏ.ਐਲ. ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ – ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਮ.ਆਈ.ਐਚ. ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਬੋਲੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਨਮਾਨੀ, ਅਨੁਚਿਤ ਅਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਵਜੋਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ – ਅਪੀਲ ਉੱਤੇ, ਫੈਸਲਾ: ਮਿਤੀ 07.03.2019 ਦਾ ਪੱਤਰ ਜੋ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਪੱਤਰ-ਐਲ.ਓ.ਏ. ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ, ਇਹ ਇਕ ਸੰਪੂਰਣ ਕਰਾਰ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ – ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਰੈਵੇਨਿਊ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਉੱਤੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਵਜੋਂ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ – ਐਲ.ਓ.ਏ. ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਹਰੇ ਕਾਪੀ ਉੱਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ – ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਵਜੋਂ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਨਾਲ, ਕੰਸੈਸ਼ਨੇਅਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ – ਇਹ ਸਿਰਫ ਕੰਸੈਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤਾ ਹੀ ਕਰਨਾ ਬਾਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਵੱਲੋਂ ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ – ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਰੈਵੇਨਿਊ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇਣ ਉੱਤੇ, ਬੇਨਤੀ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਵਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ, ਇਹ ਇਕ ਸੰਪੂਰਣ ਕਰਾਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ – ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਪੱਤਰ ਮਨਮਾਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰ.ਐਫ.ਕਿਊ/ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਨਹੀਂ ਹੈ – ਸਿਰਫ ਬੋਲੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਣ ਨਾਲ ਹੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤਣ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ - ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਉਪਾਯ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਆਰਟ. 226 - ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਜ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਸੀਮਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਅਤੇ ਏ.ਏ.ਆਈ. ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ - ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਉਪਾਯ - ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ - ਆਰਟ. 14, 226 –ਏਅਰਪੋਰਟਸ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ, 1994 – ਐਸ. 12ਏ.

ਸਰਕਾਰੀ ਠੇਕੇ - ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ - ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ - ਆਯੋਜਿਤ: ਸਰਕਾਰੀ ਠੇਕਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਨਿਰਪੱਖਤਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ - ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਨਮਾਨੀ - ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣ - ਰਾਜ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ

ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ - ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਝੌਤਾ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਇਜ਼ ਹਿੱਤ ਅਨੁਪਾਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ - ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਅ

ਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੋਰਟ

ਫੈਸਲਾ: 1.1 ਮਿਤੀ 07.03.2019 ਦਾ ਪੱਤਰ ਇੱਕ ਸਵੀਕ□ਤੀ ਦਾ ਪੱਤਰ-ਐਲ.ਓ.ਏ. ਹੈ ਜਦੋਂ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਉੱਚਤਮ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਰਿਆਇਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਰਿਆਇਤੀ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਅਤੇ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਬੋਲੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਤੋਂ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਆਇਤੀ ਸਮਝੌਤਾ ਰਿਆਇਤੀਦਾਰ (ਜੀ.ਏ.ਐਲ.) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਵੀਕ□ਤੀ ਦੇ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੇ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਦਰਸਾਏ ਗਏ, ਇਹ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਣ ਕਰਾਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਐਲ.ਓ.ਏ. ਲਈ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਰਿਆਇਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਤਾਂ 25.02.2020 ਨੂੰ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਵੱਲੋਂ ਰਿਆਇਤੀਦਾਰ ਵਜੋਂ ਰਿਆਇਤੀ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਪਰ ਇਸ ਤੇ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। [ਪੈਰਾ 24 ਅਤੇ 25][541-ਏ-ਸੀ]

1.2 ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਨੇ ਨਾਗਪੁਰ ਏਅਰਪੋਰਟ ਦੇ ਉਨਤੀਕਰਨ, ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ, ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਵ ਲਈ ਟੈਂਡਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਜਾਹਿਰਾ ਤੌਰ ਤੇ, 30.08.2019 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਐਤਰਾਜ਼ ਅਤੇ 14.10.2019 ਨੂੰ ਪੀ.ਐਮ.ਆਈ.ਸੀ. ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਜੋ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਧਾਰਣਾ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਭਾਵੀ ਰਾਜਸਵ ਲਾਭ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਨਾਗਪੁਰ ਏਅਰਪੋਰਟ ਦੇ ਉਨਤੀਕਰਨ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ ਲਈ ਨਿਵੇਸ਼ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਯਾਤਰੀਆਂ ਲਈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮਾਲ ਢੋਣ ਲਈ ਵੀ ਐਮ.ਆਈ.ਐਚ.ਏ.ਐਨ. ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਅਰਪੋਰਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਲਈ ਹੈ। ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਅਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਸਮਝੌਤਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਡਿਜ਼ਾਈਨ, ਉਨਤੀਕਰਨ, ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਵ ਲਈ ਸਾਰਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਨਿੱਜੀ ਖਿਡਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ। ਐਲ.ਓ.ਏ. ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਮ.ਓ.ਸੀ.ਏ. ਅਤੇ ਜੀ.ਓ.ਐਮ. ਦੇ ਆਂਤਰਿਕ ਪੱਤਰਵਾਹੀ ਤੇ ਏ.ਏ.ਆਈ. ਦੇ ਨੋਟ ਤੇ, ਈ.&ਵਾਈ. ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿੱਤੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਿੱਤੀ ਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੀ.ਓ.ਐਮ., ਏ.ਏ.ਆਈ. ਜਾਂ ਐਮ.ਓ.ਸੀ.ਏ. ਦਾ ਫਰਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਰਾਜਸਵ ਹਿੱਸਾ ਦੇਣਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹੈ, ਉਚਿਤਤਾ ਲਈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਦੀ ਪਿੱਠ ਪਿੱਛੇ ਇਸ ਆਧਾਰ ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਵਾਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 38]

1.3 ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 12ਏ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਲੀਜ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੀਏਐਲ ਜਾਂ ਜੀਐਨਆਈਏਐਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਲੀਜ਼ ਨਿਰਵਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਏਏਆਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12ਏ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਬਹਾਨਾ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਏਏਆਈ ਅਤੇ ਜੀਓਆਈ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਤਰੀਕਾ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਸੀ। ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸਮਾਪਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੀਏਐਲ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਾਜਸਵ ਹਿੱਸਾ ਦੇਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ 'ਤੇ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਐਲਓਏ ਜਾਰੀ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿਆਇਤੀ ਦਾਤਾ ਵਜੋਂ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਔਪਚਾਰਿਕਤਾਵਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮਨਮਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਬੋਲੀਆਂ ਦੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਣ ਨਾਲ ਹੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤਣ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਧਾਰਾਵਾਂ 2.16.1, 3.3.1 ਅਤੇ 3.3.5 ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰੀ-ਬਿਡ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ, ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅਨਿਵਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਐਲਓਏ

ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਨਿਵਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹੋਰ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜੀਓਐਮ ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ 16.03.2020 ਨੂੰ ਪੀਐਮਆਈਸੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ 14.10.2019 ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 2.16.1 ਦੀ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਨਿਵਾਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਧਾਰਾ 3.3.5 ਅਨੁਸਾਰ ਐਲਓਏ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਮਸੌਦੇ ਦੀ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿਆਇਤੀ ਦਾਤਾ ਵਜੋਂ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ 2.16.1 ਦੁਆਰਾ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨਿਵਾਰਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਮੋਕਾ ਦੁਆਰਾ 30.08.2019 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਐਤਰਾਜ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 5 ਵਿੱਚ ਕਲੌਜ਼ (iv) ਨੇ ਐਮਆਈਐਲ ਅਤੇ ਜੀਓਐਮ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। [ਪੈਰਾ 41, 42, 43, 44]

1.4 ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਠੇਕਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਠੇਕਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਸਮੇਂ ਨਿਆਂਪੂਰਣ, ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਅਧੀਨ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਨਮਾਨੀਪਨ ਨੂੰ ਨਾਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਬਿਡਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਗਾਰੰਟੀ ਰਾਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਭਰੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਨਹਿਤ ਹੋਰ ਨਾ ਮੰਗੇ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਜੀ ਵੈਧ ਹਿੱਤ ਦੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਨੂੰ ਜਨਹਿਤ ਨਾਲ ਅਨੁਪਾਤਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੇਲ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਹੈ ਕਿ ਜਨਹਿਤ ਜਾਂ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਨੂੰ ਉਲਟਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 46]

1.5 ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਦੇ ਕਲੋਜ਼ 3.3.5 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਕਲੋਜ਼ 3.3.6 ਅਨੁਸਾਰ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਕੰਸੈਸ਼ਨੇਅਰ ਐਲਾਨਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 14.10.2019 ਨੂੰ ਪੀ.ਐਮ.ਆਈ.ਸੀ. ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਿਡਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਬੋਲੀ ਲਈ ਮੁੜ-ਟੈਂਡਰਿੰਗ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ, ਸਿਰਫ ਮਨਮਾਨੀ ਸੱਤਾ ਦੀ ਕਸਰਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 47]

1.6 ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਉਪਰੋਕਤ ਤਰਕ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹਨ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਅਣਪਛਾਤੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਸਹੀ ਤਰਕ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸੱਚਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ, ਜੋ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰੰਟ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ. [ਪੈਰਾ 48][561-C-D]

1.7 ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਡੀ ਜਨਤਕ ਕਨੂੰਨ ਉਪਾਅ ਦਾ ਸਹੀ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਭਾਰਤ ਦੇ. ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਨਤੀਜੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਦਲੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ GAL ਨੂੰ ਖਾਸ ਦਾ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਹੈ ਦੂਰ ਕੀਤਾ. [ਪੈਰਾ 49][561-D-F]

1.8 ਕੈਬਿਨੇਟ ਵੱਲੋਂ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੂਜੀ ਜੇ.ਵੀ. ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬੋਲੀ ਰਾਹੀਂ ਚੁਣਨਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਗਲੋਬਲ ਟੈਂਡਰਾਂ ਦੀ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਐਲ.ਓ.ਆਈ. ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਿਲਕੁਲ ਇੱਕ ਉੱਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਮ.ਓ.ਸੀ.ਏ., ਏ.ਏ.ਆਈ. ਅਤੇ ਐਮ.ਏ.ਡੀ.ਸੀ. ਵੱਲੋਂ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਇਹ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੀ.ਐਮ.ਆਈ.ਸੀ., ਜੋ ਗੋ.ਐਮ. ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਸਮੂਚੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਬੋਲੀ ਦੁਬਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ 16.3.2020 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ

ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਅਤੇ ਏ.ਏ.ਆਈ. ਦੀ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਵਿੱਚ ਮੰਗੇ ਗਏ ਰਾਹਤ ਦੇ ਅਨੁਦਾਨ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਐਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਕਤ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ 11.2.2009 ਦੇ ਕੈਬਿਨੇਟ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਅਤੇ ਏ.ਏ.ਆਈ. ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਜੇ.ਵੀ. ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬੋਲੀ ਰਾਹੀਂ ਚੁਣਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਵਿਪਰੀਤ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਿਆ ਹੈ। 11.02.2009 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਕੈਬਿਨੇਟ ਦੇ ਪੱਤਰ, 02.08.2019, 20.08.2019 ਅਤੇ 30.08.2019 ਦੇ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਵਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਨਾ-ਜੋੜਨ ਕਾਰਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਗੰਭੀਰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਨਾ-ਜੋੜਨ ਬਾਰੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਐਤਰਾਜ਼ ਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਮੈਰਿਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ। ਇਹ ਖੋਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਵੈਧਤਾ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਰਟੀਕਲ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 51 ਅਤੇ 52]

ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਦਿਨੇਸ਼ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2001) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 491; ਉਪ-ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਸਿਟੀ ਅਤੇ ਔਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਸ਼ਿਰ ਰੀਅਲਟੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3956-57 ਆਫ 2017 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾ ਰੈਫਰੈਂਸ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3699 ਆਫ 2022।

18.08.2021 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਐਟ ਬੰਬਈ, ਨਾਗਪੁਰ ਬੈਂਚ, ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਰਿਟ ਪਿਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1723 ਆਫ 2020 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਨਾਲ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3701, 3702 ਅਤੇ 3700 ਆਫ 2022

ਕੇ. ਐਮ. ਨਟਰਾਜ, ਮਿਸ ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਭਾਟੀ, ਏ.ਐਸ.ਜੀਜ਼, ਦੁਸ਼ਿਆਂਤ ਦਵੇ, ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟਸ, ਰਾਹੁਲ ਭਾਂਗਡੇ, ਸਤਿਆਜੀਤ ਏ. ਦੇਸਾਈ, ਸਿੱਧਾਰਥ ਗੌਤਮ, ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਸ਼ਰਮਾ, ਮਿਸ ਨੇਹਾ ਸੰਗਵਾਨ, ਸਤਿਆ ਕਮ ਸ਼ਰਮਾ, ਮਿਸਿਜ਼ ਅਨਘਾ ਐਸ. ਦੇਸਾਈ, ਨਿਖਿਲੇਸ਼ ਰਾਮਚੰਦਰਨ, ਵਿਨਾਇਕ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼ੁਭਮ ਸੇਠ, ਮਿਸ ਮ੍ਰਿਣਾਲ ਚੌਧਰੀ, ਵਿਭੂ ਸ਼ੰਕਰ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸ਼ੈਲੇਸ਼ ਮਾਡਿਯਾਲ, ਰਾਜਤ ਨੈਰ, ਮਿਸ ਬੀ. ਐਲ. ਐਨ. ਸ਼ਿਵਾਨੀ, ਨਿਤਿਨ ਪਾਵੁਲੁਰੀ, ਮਿਸ ਕੀਰਤੀ ਖੰਗਾਰੋਟ, ਮਿਸ ਮਨੀਸ਼ਾ ਚਾਵਾ, ਸ਼ਿਵਿਕਾ ਮਹਿਰਾ, ਰੁਸਤਮ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ, ਰਾਜ ਬਹਾਦੁਰ ਯਾਦਵ, ਅਮਰੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਸਚਿਨ ਪਾਟਿਲ, ਰਾਹੁਲ ਚਿਤਨੀਸ, ਆਦਿਤਿਆ ਏ. ਪਾਂਡੇ, ਜਿਓ ਜੋਸਫ, ਮਿਸ ਸ਼ਵੇਤਲ ਸ਼ੇਪਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਡਾ. ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਮਨੂ ਸਿੰਘਵੀ, ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪਰਾਗ ਪੀ. ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟਸ, ਮਹੇਸ਼ ਅਗਰਵਾਲ, ਮਿਲਾਂਕਾ ਚੌਧਰੀ, ਐਮ. ਐਸ. ਅਨੰਤ, ਮਿਸ ਨੈਨਾ ਦੁਬੇ, ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਰਾਓ, ਮਿਸ ਹਰਸਿਤਾ ਅਗਰਵਾਲ, ਮਿਸ ਸਵੇਤ ਸ਼ਿਖਾ, ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸਨ, ਅਮਿਤ ਭੰਡਾਰੀ, ਈ. ਸੀ. ਅਗਰਵਾਲਾ, ਪ੍ਰਣਵ ਸੈਗਲ, ਪ੍ਰਭਾਸ ਬਜਾਜ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਜਵਾਬੀ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੇਠ ਲਿਖਿਤ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ:

ਫੈਸਲਾ

ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਇਹ ਚਾਰ ਅਪੀਲਾਂ ਨਾਗਪੁਰ ਬੈਂਚ ਦੀ ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 18.08.2021 ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 - ਜੀ.ਐਮ.ਆਰ. ਏਅਰਪੋਰਟਸ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ 'ਜੀ.ਏ.ਐਲ.') ਅਤੇ ਜੀ.ਐਮ.ਆਰ. ਨਾਗਪੁਰ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਏਅਰਪੋਰਟ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ 'ਜੀ.ਐਨ.ਆਈ.ਏ.ਐਲ.') ਵੱਲੋਂ ਐਮ.ਆਈ.ਐਚ.ਏ.ਐਨ. ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ 'ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ.') ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ (ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ 'ਜੀ.ਓ.ਐਮ.') ਖਿਲਾਫ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਖੰਡ (ਬੀ) ਅਨੁਸਾਰ ਅਗਲੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ।

3. ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 15556 ਦੇ 2021 ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਉੱਠੀ ਅਪੀਲ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ (ਜੋ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਸੀ) ਅਤੇ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 16737 ਦੇ 2021 ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਉੱਠੀ ਅਪੀਲ ਜੀ.ਓ.ਐਮ. ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ (ਜੋ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਸੀ)। ਬਾਕੀ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਜੋ ਕਿ ਡਾਇਰੀ ਨੰਬਰ 23479 ਦੇ 2021 ਅਤੇ ਡਾਇਰੀ ਨੰਬਰ 23477 ਦੇ 2021 ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਉੱਠੀਆਂ ਹਨ, ਭਾਰਤੀ ਏਅਰਪੋਰਟ ਅਥਾਰਟੀ (ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ 'ਏ.ਏ.ਆਈ.') ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ 'ਯੂ.ਓ.ਆਈ.') ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਲਈ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਦੋਵੇਂ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

4. ਚੂੰਕਿ, ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਕਤ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਸਾਂਝੇ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 15556 ਦੇ 2021 ਨੂੰ ਐਮ.ਆਈ.ਐਚ.ਏ.ਐਨ. ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਜੀ.ਐਮ.ਆਰ. ਏਅਰਪੋਰਟਸ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਮੁੱਖ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

5. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਾਂ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਨਾਗਪੁਰ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਏਅਰਪੋਰਟ (ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ 'ਨਾਗਪੁਰ ਏਅਰਪੋਰਟ') ਨੂੰ ਏ.ਏ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਹੁ-ਮੋਡਲ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯਾਤਰੀ ਅਤੇ ਮਾਲ ਹਬ ਏਅਰਪੋਰਟ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜੀ.ਓ.ਐਮ. ਦੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਤੇ, ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ 'ਐਮ.ਆਈ.ਐਚ.ਏ.ਐਨ.' ਕਹਾਂਦੇ ਹਨ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ (ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ 'ਜੀ.ਓ.ਆਈ.'), ਨਾਗਰਿਕ ਉਡਾਣ ਮੰਤਰਾਲਾ (ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ 'ਐਮ.ਓ.ਸੀ.ਏ.'), ਏ.ਏ.ਆਈ. ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 18.12.2006 ਨੂੰ, ਜੀ.ਓ.ਆਈ. ਨੇ ਐਮ.ਓ.ਸੀ.ਏ. ਅਤੇ ਏ.ਏ.ਆਈ. ਦੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ; ਅਤੇ ਜੀ.ਓ.ਐਮ. ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਏਅਰਪੋਰਟ ਵਿਕਾਸ ਕੰਪਨੀ (ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ 'ਐਮ.ਏ.ਡੀ.ਸੀ.') ਦੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਉਦਯੋਗ ਕੰਪਨੀ (ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ 'ਜੇ.ਵੀ.ਸੀ.') ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਏਅਰਪੋਰਟ ਨੂੰ ਉਕਤ ਜੇ.ਵੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੌਂਪਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਜਾਣਕਾਰੀ (ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ 'ਐਮ.ਓ.ਯੂ.') ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਏ। ਉਕਤ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਅਨੁਸਾਰ, ਐਮ.ਏ.ਡੀ.ਸੀ. ਕੋਲ ਜੇ.ਵੀ.ਸੀ. ਦੀ 51% ਇਕੁਇਟੀ ਅਤੇ ਏ.ਏ.ਆਈ. ਕੋਲ 49% ਇਕੁਇਟੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਮ.ਏ.ਡੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਏ.ਏ.ਆਈ. ਨੇ 22.02.2009 ਨੂੰ ਇੱਕ ਜੇ.ਵੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਉਦਯੋਗ ਸਮਝੌਤਾ (ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ 'ਜੇ.ਵੀ.ਏ.') ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਏ, ਜਿਸਨੂੰ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 18.12.2006 ਅਤੇ ਜੇ.ਵੀ.ਏ. ਦੀ ਤਾਰ

6. ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦੇ ਉੱਨਤੀਕਰਨ, ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ, ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਰਖ-ਰਖਾਵ ਲਈ (ਜਿਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਬਾਬਾਸਾਹੇਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ, ਨਾਗਪੁਰ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਗਿਆ) ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਟੈਂਡਰਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਮਿਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿੱਜੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੋਂ ਬੋਲੀਆਂ ਮੰਗਵਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਵਿਕਾਸਕਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਲਈ ਬੇਨਤੀ (ਛੋਟੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 'ਆਰਐਫਕਿਊ') ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ, ਜਨਤਕ ਨਿੱਜੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ (ਛੋਟੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 'ਪੀਪੀਪੀ') ਦੁਆਰਾ ਡਿਜ਼ਾਈਨ, ਬਣਾਉ, ਵਿੱਤ ਪੋਸ਼ਣ, ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਹਸਤਾਂਤਰਣ (ਡੀਬੀਐਫਓਟੀ) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। 11.12.2017 ਨੂੰ, ਗੋਐਮ ਨੇ ਇੱਕ ਉੱਚ-ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਮਾਨੀਟਰਿੰਗ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਮੇਟੀ (ਛੋਟੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ

‘ਪੀਐਮਆਈਸੀ’) ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗੋਐਮ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਐਮਏਡੀਸੀ ਅਤੇ ਏਏਆਈ ਦੇ ਗਿਆਰਾਂ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਅਤੇ ਗੋਐਮ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਇਸ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਗੋਐਮ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਐਮਆਈਐਚਏਐਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨਗੇ। ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਬੇਨਤੀ (ਛੋਟੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ‘ਆਰਐਫਪੀ’) ਨੂੰ ਐਮਆਈਐਲ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 24.01.2018 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪੀਐਮਆਈਸੀ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਛੇ ਬੋਲੀਦਾਤਾਓਂ ਨੂੰ ਛੋਟੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ, ਪਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੇਵਲ ਪੰਜ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਆਰਐਫਪੀ ਦੀ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ ਜੋ ਕਿ 01.03.2018 ਨੂੰ ਈਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ। ਬੋਲੀਆਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਤਾਰੀਖ ਯਾਨੀ 28.09.2018 ਨੂੰ, ਐਮਆਈਐਲ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਦੋ ਬੋਲੀਆਂ ਹੀ ਮਿਲੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੀਏਐਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੋਲੀ ਜੋ ਕਿ 5.76% ਦੀ ਰੈਵੇਨਿਊ ਸ਼ੇਅਰ ਸੀ, ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਪਾਈ ਗਈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਮਆਈਐਲ ਨੇ ਜੀਏਐਲ ਨੂੰ 05.03.2019 ਨੂੰ ਪੀਐਮਆਈਸੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰੈਵੇਨਿਊ ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਮੋਲਭਾਵ ਲਈ ਕਹਿਆ। ਚਰਚਾ ਦੌਰਾਨ, ਜੀਏਐਲ ਨੇ 14.49% ਦੀ ਸੋਧੀ ਰੈਵੇਨਿਊ ਸ਼ੇਅਰ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ। ਉਕਤ ਸੋਧੀ ਰੈਵੇਨਿਊ ਸ਼ੇਅਰ ਨੂੰ ਜੀਏਐਲ ਦੁਆਰਾ 06.03.2019 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਵਜੋਂ ਐਲਾਨਣ ਅਤੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪੱਤਰ (ਛੋਟੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ “ਐਲਓਏ”) ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

7. ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਨੇ 07.03.2019 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧੀ ਗਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਨੇ 07.03.2019 ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 12.03.2019 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 07.03.2019 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਸਾਈਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਕਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕੀਤਾ।

8. ਇਹਨਾਂ ਔਪਚਾਰਿਕਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਰਿਆਇਤੀ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਪਰੰਤੂ 25.02.2020 ਨੂੰ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਵੱਲੋਂ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਨੂੰ ਰਿਆਇਤੀ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਜੋ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਐਮ.ਆਈ.ਐਚ.ਏ.ਐਨ. ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕੇ। ਉਕਤ ਪੱਤਰ ਦਾ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਅਤੇ ਜੀ.ਐਨ.ਆਈ.ਏ.ਐਲ. (ਜੋ ਕਿ ਐਮ.ਆਈ.ਐਚ.ਏ.ਐਨ. ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਐਸ.ਪੀ.ਵੀ. ਹੈ) ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਿਆਇਤੀ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ। ਇਸ ਲਈ, ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਅਤੇ ਜੀ.ਐਨ.ਆਈ.ਏ.ਐਲ. ਦੋਵੇਂ ਨੇ ਨਾਗਪੁਰ ਬੈਂਚ ਦੇ ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1343 ਆਫ 2020 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਅਤੇ ਜੀ.ਓ.ਐਮ. ਨੂੰ 07.03.2019 ਦੇ ਪੱਤਰ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਪਰਿਣਾਮਕਾਰੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਸਮਝੌਤਾ ਸਾਈਨ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ ਮੰਗੀ ਗਈ। 11.03.2020 ਨੂੰ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ 18.03.2020 ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਲਿਸਟ ਕੀਤਾ। ਨੋਟਿਸ ਉਸੇ ਦਿਨ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਦੁਆਰਾ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਅਤੇ ਜੀ.ਓ.ਐਮ. ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੇਲਿਫ ਦੁਆਰਾ 16.03.2020 ਨੂੰ। ਨੋਟਿਸ ਮਿਲਦੇ ਹੀ, ਉਸੇ ਦਿਨ ਯਾਨੀ ਕਿ 16.03.2020 ਨੂੰ, ਜੀ.ਓ.ਐਮ. ਨੇ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਨੂੰ ਰੀਟੈਂਡਰਿੰਗ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਨੇ 19.03.2020 ਨੂੰ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ। ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਨੇ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਬੋਲੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਮਾ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 04.05.2020 ਨੂੰ ਈਮੇਲ ਦੁਆਰਾ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਨੇ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਬੋਲੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵੱਲੋਂ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ 30.04.2020 ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਵਿਡ-19 ਕਾਰਨ ਲੌਕਡਾਉਨ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਵੇ।

9. GAL ਅਤੇ GNIAL ਨੇ ਮਿਤੀ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ 19.03.2020 ਫਾਈਲ ਕਰਕੇ LoA ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਨਾਗਪੁਰ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਇਕ ਹੋਰ ਪਟੀਸ਼ਨ 2020 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1723 ਹੈ। ਉਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਢੁਕਵੇਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਮਿਤੀ 19.03.2020 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ 07.03.2019 ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

b. ਇਕ ਰਿਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਚਿਤ ਰਿਟ, ਦਿਸ਼ਾ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ

ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਪਰਿਣਾਮਕਾਰੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਅਤੇ 07.03.2019 ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਪੱਤਰ ਸਮੇਤ ਪਰ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਿਆਇਤੀ ਸਮਝੌਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਾਇਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਲਈ;

10. ਜਵਾਬ ਦਾਖਲ ਕਰਕੇ, ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਨੇ ਜੇ.ਵੀ.ਸੀ. ਦੇ ਗਠਨ, ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਦੇ ਕਾਰਜਨਵਾਈ, ਨਾਗਪੁਰ ਏਅਰਪੋਰਟ ਨੂੰ ਐ.ਏ.ਆਈ. ਵਲੋਂ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜੇ.ਵੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਦੀ ਤਿਆਰੀ, ਟੈਂਡਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਸਮੇਤ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਵਲੋਂ 5.76% ਰੈਵੇਨਿਊ ਸ਼ੇਅਰ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਚੁਕਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਐਮ.ਆਈ.ਸੀ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, 05.03.2019 ਨੂੰ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਲਈ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਵਲੋਂ 5.76% ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ 14.49% ਰੈਵੇਨਿਊ ਸ਼ੇਅਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਨੇ 06.03.2019 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਐਲ.ਓ.ਏ. ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਇਹ ਮੌਕਾ ਲਿਆ ਕਿ 07.03.2019 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲਾ ਸੰਚਾਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਐ.ਏ.ਆਈ. ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਲੀਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੰਸੈਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਐਸ.ਪੀ.ਵੀ. ਦੇ ਗਠਨ ਲਈ। ਧਾਰਾ 3.3.5 ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਲ.ਓ.ਏ. ਸੰਚਾਰ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। 07.03.2019 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਅਗਾਊ, ਐ.ਏ.ਆਈ. ਨੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਐ.ਏ.ਆਈ. ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਉੱਤੇ, ਗੋ.ਆਈ. ਨੇ ਮੋ.ਸੀ.ਏ. ਰਾਹੀਂ 20.08.2019 ਨੂੰ ਕੁਝ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਮੋ.ਸੀ.ਏ. ਵਲੋਂ 30.08.2019 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਅਤੇ ਐ.ਏ.ਆਈ. ਨੇ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪੀ.ਐਮ.ਆਈ.ਸੀ. ਰਾਹੀਂ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਕੈਬਿਨੇਟ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਨੋਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸਨ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ, ਕੈਬਿਨੇਟ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗੋ.ਆਈ. ਮੋ.ਸੀ.ਏ. ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਾਰਟੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨਾ-ਜੁੜਨ ਕਾਰਨ, ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗੋ.ਐਮ. ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਧੀਨ, ਬਿਡਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਿਡ ਸਿਕਿਉਰਿਟੀ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਉੱਤੇ, ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਬਿਡ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ 07.03.2019 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲਾ ਪੱਤਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਾਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਗੋ.ਆਈ. ਨੇ ਕੋਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ, ਇਸ ਲਈ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਬਿਡ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ। ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਨੇ ਵਿੱਤੀ ਵਰ੍ਹੇ 2018-19 ਦੌਰਾਨ 49 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਵਰ੍ਹੇ 2019-20 ਦੌਰਾਨ 64 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸਰੋਤ ਮੁਨਾਫਾ ਅੰਦਾਜ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਵਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ 15 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਸਰੋਤ ਰੈਵੇਨਿਊ ਸ਼ੇਅਰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

11. ਜੀ.ਓ.ਐਮ. ਨੇ ਸੀ.ਐਸ.-ਕਮ-ਸੀ.ਐਫ.ਓ., ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ., ਦੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਤੇ ਅਲੱਗ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੀ.ਓ.ਐਮ. ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੀ.ਓ.ਐਮ. ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਜਵਾਬ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਖੜੇ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ। ਇਹ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਮ.ਆਈ.ਐਚ.ਏ.ਐਨ. ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 (ਜੀ.ਓ.ਐਮ.) ਅਤੇ ਏ.ਏ.ਆਈ. ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਟੈਂਡਰ ਦੀ ਸਵੀਕ□ਤੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਏ.ਏ.ਆਈ. ਅਤੇ ਐਮ.ਏ.ਡੀ.ਸੀ. ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਕੰਸੈਸ਼ਨੇਅਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਜੀ.ਓ.ਐਮ., ਏ.ਏ.ਆਈ. ਅਤੇ ਐਮ.ਓ.ਸੀ.ਏ. ਦੀ ਸਰਗਰਮ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਬੋਲੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਦੀਰਘਕਾਲਿਕ ਅਸਰ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੰਸੈਸ਼ਨੇਅਰ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਰਾਜਸਵ ਸ਼ੇਅਰਹੋਲਡਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ 2018-19 ਵਿੱਚ ਕਮਾਏ ਗਏ ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਘੱਟ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹਨਾਂ ਐਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜੀ.ਓ.ਐਮ. ਅਤੇ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ।

12. ਨਾਗਪੁਰ ਬੈਂਚ ਆਫ ਦ ਬੌਂਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ, ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ 18.08.2021 ਨੂੰ, ਰਿਟ

ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ: (i) 07.03.2019 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲਾ ਪੱਤਰ ਇੱਕ ਐਲ.ਓ.ਏ. ਹੈ; (ii) ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਦਾਅਵਾ ਕਿ 07.03.2019 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲਾ ਪੱਤਰ ਸਿਰਫ ਬੋਲੀ ਸਵੀਕ□ਤੀ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਹੈ, ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਣ ਕਰਾਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ; (iii) 19.03.2020 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮਨਮਾਨੀ, ਅਤਾਰਕਿਕ ਅਤੇ ਨਾਇੰਸਾਫ਼ੀਪੂਰਨ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ; (iv) ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦੇਣ; ਅਤੇ (v) ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਿਰਫ ਠੇਕਾਈ ਦਾਇਤਵਾਂ ਦੀ ਸਾਦੀ ਲਾਗੂਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਠੇਕਾਈ ਦਾਇਤਵਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਉੱਤਪੰਨ ਹੋਏ ਪਬਲਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਲਾਗੂਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਨਤੀਜਤਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਲੋਜ਼ ਦੇ ਖੰਡ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗਲਾ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

13. ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਵਰਣਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਪਰ ਚਾਰ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ., ਜੀ.ਓ.ਐਮ., ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਅਤੇ ਏ.ਏ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ।

14. ਅਸੀਂ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਲਈ ਮਿਸਟਰ ਦੁਸ਼ਿਆਂਤ ਦਾਵੇ, ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ, ਜੀ.ਓ.ਐਮ. ਲਈ ਮਿਸਟਰ ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ, ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ, ਏ.ਏ.ਆਈ. ਲਈ ਮਿਸਟਰ ਕੇ.ਐਮ. ਨਟਰਾਜ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਏ.ਐਸ.ਜੀ., ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਲਈ ਮਿਸਟਰ ਸ਼ੈਲੇਸ਼ ਮਾਡੀਅਲ, ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਡਾ. ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਮਨੂ ਸਿੰਘਵੀ, ਮਿਸਟਰ ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਪਰਾਗ ਪੀ. ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ।

15. ਬਹਿਸ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਉੱਠਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

ਕੀ 07.03.2019 ਨੂੰ ਲਿਖਤ ਪੱਤਰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਵਜੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਦੁਆਰਾ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਨੂੰ 12.03.2019 ਨੂੰ ਇੱਕ ਡੁਪਲੀਕੇਟ ਕਾਪੀ 'ਤੇ ਸੰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕੀ ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 3.3.5 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਐਲ.ਓ.ਏ. ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ, ਕੀ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਣ ਕਰਾਰ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ? NONE

ਕੀ 19.03.2020 ਨੂੰ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੰਚਾਰ ਮਨਮਾਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰ.ਐਫ.ਕਿਊ./ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ? NONE

ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਇੱਕ ਸਫਲ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕੇਵਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਸੀਮਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 226 ਅਧੀਨ ਉਪਾਯ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ? NONE

ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੀ ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਅਤੇ ਏ.ਏ.ਆਈ. ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 136 ਅਧੀਨ ਖਾਸ ਛੱਡ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ? NONE

16. ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜਾ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਗਲੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਸਮੇਂ, ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਕੁਝ ਤੱਥ ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਲਾਗਤ 'ਤੇ ਟਰੇਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।

17. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਾਗਪੁਰ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਏ.ਏ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜੀ.ਓ.ਐਮ. ਦੀ ਪਹਿਲ 'ਤੇ, ਜੀ.ਓ.ਆਈ., ਐਮ.ਓ.ਸੀ.ਏ., ਏ.ਏ.ਆਈ. ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਫੌਜ ਦੇ ਸਮਨਵਯ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਮਿਨਿਸਟਰੀ ਆਫ ਡਿਫੈਂਸ ਦੁਆਰਾ ਐਮ.ਆਈ.ਐਚ.ਏ.ਐਨ. ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਐਮ.ਆਈ.ਐਚ.ਏ.ਐਨ. ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਤਕਨੀਕੀ-ਆਰਥਿਕ ਵਿਆਪਕਤਾ ਅਧਿਐਨ (ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ "ਟੀ.ਈ.ਐਫ.ਐਸ.") ਅਤੇ ਐਲ.ਅਤੇ ਟੀ. ਰੈਂਬੋਲ ਕੰਸਲਟਿੰਗ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਲਿਮਿਟੇਡ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, 18.12.2006 ਨੂੰ ਜੀ.ਓ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਐਮ.ਓ.ਸੀ.ਏ. ਅਤੇ ਏ.ਏ.ਆਈ. ਦੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਅਤੇ ਜੀ.ਓ.ਐਮ. ਅਤੇ ਐਮ.ਏ.ਡੀ.ਸੀ. ਦੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਵਿੱਚ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਸਾਈਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾਗਪੁਰ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਨੂੰ ਐਮ.ਆਈ.ਐਚ.ਏ.ਐਨ. ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਕਾਸ, ਰੱਖ-ਰਖਾਵ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਜੇ.ਵੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਹਸਤਾਂਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਸਾਈਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 07.02.2009 ਨੂੰ ਐਮ.ਓ.ਸੀ.ਏ. ਦੁਆਰਾ ਨਾਗਪੁਰ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਨੂੰ ਜੌਇੰਟ ਵੈਂਚਰ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਹਸਤਾਂਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਨੋਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਨੋਟ ਨੂੰ 11.02.2009 ਨੂੰ ਹੋਈ ਕੈਬਿਨੇਟ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੁਣਵਾਈਆਂ ਦੌਰਾਨ ਤੈਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨੇ ਨਾਗਰ ਵਿਮਾਨਨ ਮੰਤਰਾਲਯ (ਨਗਰ ਵਿਮਾਨਨ ਮੰਤਰਾਲਯ) ਵਲੋਂ ਮਿਤੀ 07.02.2009 ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਨੋਟ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 6 ਵਿੱਚ ਸਮਾਹਿਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਸਮੇਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ:

(i) ਸੰਬੰਧਿਤ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਸਕੱਤਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਅੱਗੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ;

(ii) ਜੌਇੰਟ ਵੈਂਚਰ (ਜੇ.ਵੀ.) ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਏ.ਏ.ਆਈ. ਅਤੇ ਐਮ.ਏ.ਡੀ.ਸੀ. ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਵਿਟੀ ਢਾਂਚਾ 49:51 ਹੋਵੇਗਾ;

(iii) ਜੇ.ਵੀ. ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਜੇ.ਵੀ. ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਬੰਧਿਤ ਭਾਗੀਦਾਰ ਦੇ ਰੈਵੇਨਿਊ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਂਗੀਆਂ;

(iv) ਦੂਜੇ ਜੇ.ਵੀ. ਦੇ ਗਠਨ ਸਮੇਂ ਦੂਜੇ ਜੇ.ਵੀ. ਦੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਲਈ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਬਣੀ ਰਹਿਣਗੀਆਂ;

(v) ਦੂਜੇ ਜੇ.ਵੀ. ਦੇ ਗਠਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ ਤੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ; ਅਤੇ

(vi) ਦੂਜੇ ਜੇ.ਵੀ. ਲਈ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬਿਡਿੰਗ ਰਾਹੀਂ ਚੁਣਿਆ ਜਾਵੇ।"

ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਐਮ.ਓ.ਸੀ.ਏ. ਵਲੋਂ ਮਿਤੀ 18.2.2009 ਨੂੰ ਏ.ਏ.ਆਈ. ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਗੋਈ ਸਮੇਤ ਰੱਖਵਾਲੀ ਮੰਤਰਾਲਯ ਨੂੰ ਵੀ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ।

18. ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇ.ਵੀ.ਏ. ਨੂੰ 22.02.2009 ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਜੇ.ਵੀ.ਸੀ., ਜਿਸਨੂੰ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ। ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਅਤੇ ਜੇ.ਵੀ.ਏ. ਅਨੁਸਾਰ, ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਨੇ 07.08.2009 ਨੂੰ ਨਾਗਪੁਰ ਏਅਰਪੋਰਟ ਨੂੰ ਏ.ਏ.ਆਈ. ਤੋਂ ਲਿਆ। ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਕੱਤਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਐਮ.ਏ.ਡੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਏ.ਏ.ਆਈ. ਨਾਲ 51:49% ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਭਾਗੀਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਜੇ.ਵੀ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਏ.ਏ.ਆਈ. ਅਤੇ ਐਮ.ਏ.ਡੀ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। 51:49% ਦਾ ਵਿਭਾਜਨ ਸਿਰਫ ਸੰਬੰਧਿਤ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੀ ਰੈਵੇਨਿਊ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ। ਜੇ.ਵੀ.ਸੀ. ਦੇ ਗਠਨ ਤੇ ਵੀ, ਸੰਪਤੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਬਣੀ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਦੂਜੇ ਜੇ.ਵੀ.ਸੀ. ਲਈ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬਿਡਿੰਗ ਰਾਹੀਂ ਚੁਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਜੇ.ਵੀ.ਸੀ. ਦੇ ਗਠਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ ਤੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ

ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

19. ਉਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਲਈ, ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਨੇ 12.05.2016 ਨੂੰ ਆਰ.ਐਫ.ਕਿਊ. ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਏਅਰਪੋਰਟ ਦੇ ਉੱਨਤੀਕਰਨ, ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ, ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਵ ਲਈ ਪੀ.ਪੀ.ਪੀ. ਮੋਡ ਉੱਤੇ ਡੀ.ਬੀ.ਐਫ.ਓ.ਟੀ. ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਐਮ.ਆਈ.ਐਚ.ਏ.ਐਨ. ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਐਮ.ਆਈ.ਐਚ.ਏ.ਐਨ. ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਕਾਰਜਾਨੁਰਥ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਨਾਗਪੁਰ ਏਅਰਪੋਰਟ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਬਾਰੇ ਵੇਰਵੇ, ਬੋਲੀਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਯੋਗਤਾ, ਕੰਮ ਦਾ ਦਾਇਰਾ, ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕੌਣ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਆਰ.ਐਫ.ਕਿਊ. ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕੈਬਿਨੇਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਪਹਿਲਾ ਜੇ.ਵੀ.ਸੀ. ਸੀ ਜੋ ਏ.ਏ.ਆਈ. ਅਤੇ ਐਮ.ਏ.ਡੀ.ਸੀ. ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਮੋ.ਸੀ.ਏ. ਅਤੇ ਜੀ.ਓ.ਐਮ. ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ, ਐਮ.ਆਈ.ਸੀ. ਇੱਕ ਉੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲੀ ਕਮੇਟੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਜੀ.ਓ.ਐਮ. ਨੇ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸਨੇ ਆਪਣੀ ਮੀਟਿੰਗ 24.01.2018 ਨੂੰ ਕੀਤੀ। ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਨੇ ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕੁਝ ਬਦਲਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਇਆ ਅਤੇ 01.03.2018 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੋਵੇ।

20. ਉਕਤ ਆਰ.ਐਫ.ਕਿਊ. ਅਤੇ ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ, ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਵੱਲੋਂ ਬੋਲੀਆਂ ਸੱਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਨੇ ਆਪਣੀ ਬੋਲੀ 28.09.2018 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੋਲੀ ਜੋ ਕਿ ਰੈਵੇਨਿਊ ਸ਼ੇਅਰ ਦੇਣ ਲਈ @ 5.76% ਸੀ, ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਸੀ। ਪਰ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਇਸ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ 05.03.2019 ਨੂੰ ਪੀ.ਐਮ.ਆਈ.ਸੀ. ਅੱਗੇ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਸੱਦਿਆ। ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ, ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਨੇ 5.76% ਦੀ ਥਾਂ 14.49% ਰੈਵੇਨਿਊ ਸ਼ੇਅਰ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦਿੱਤੀ। ਅਜਿਹੀ ਗੱਲਬਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਵੱਲੋਂ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਨੂੰ 06.03.2019 ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਐਲ.ਓ.ਏ. ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ., ਸੰਚਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ 07.03.2019 ਨੂੰ ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਦੀ ਤਾਰੀਖ 01.03.2018 ਅਤੇ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੋਲੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 28.09.2018 ਅਤੇ ਸੋਧੀ ਵਿੱਤੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 06.03.2019 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ। ਉਕਤ ਸੰਚਾਰ ਵਿੱਚ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਨੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਸੋਧੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਏ.ਏ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਦੂਜੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵਿਛੋੜੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਐਸ.ਪੀ.ਵੀ. ਦੇ ਗਠਨ ਲਈ ਹੋਰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ('ਮਨਜ਼ੂਰੀ') ਦਾ ਮਤਲਬ ਦੂਜਾ ਜੇ.ਵੀ. ਹੈ। ਉਕਤ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ, ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਸੋਧੀ ਬੋਲੀ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਦੁਹਰੇ ਕਾਪੀ ਉੱਤੇ 7 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ, ਅਸਫਲਤਾ ਉੱਤੇ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਨੇ ਪੱਤਰ ਦੀ ਦੁਹਰੀ ਕਾਪੀ ਉੱਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਕੇ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਨੂੰ 12.03.2019 ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ।

21. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟੈਂਡਰ ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੱਦੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਬੋਲੀ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਜਾਂ ਅਸਵੀਕਾਰਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਅਤੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕੰਸੈਸ਼ਨੇਅਰ ਐਲਾਨਣ ਲਈ ਐਲ.ਓ.ਏ. ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 1.2.6 (ਬੀ) ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਬੋਲੀਦਾਤਾ, ਜੋ ਬੋਲੀਆਂ ਦੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੈਵੇਨਿਊ ਸ਼ੇਅਰ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 2.16.1 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇ। ਉਕਤ ਧਾਰਾ 2.16 ਬੋਲੀਆਂ ਦੀ ਅਸਵੀਕਾਰਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 3.3 ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:

ਅਧਿਆਇ -1:

ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲੀਦਾਤਾ:

1.2.6 (ਏ) ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਬੋਲੀਆਂ ਕੰਸੈਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਥਾਰਿਟੀ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਰੈਵੇਨਿਊ ਸ਼ੇਅਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੱਦੇ ਗਏ ਹਨ।

(ਬੀ) ਇਸ ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਵਿੱਚ, ਸ਼ਬਦ “ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲੀਦਾਤਾ” ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੈਵੇਨਿਊ ਸ਼ੇਅਰ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੰਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਰਾਫਟ ਕੰਸੈਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰੈਵੇਨਿਊ ਸ਼ੇਅਰ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਬੋਲੀਆਂ ਦੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਇਕੋ ਮਾਪਦੰਡ ਹੋਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 2.16 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਧਿਆਇ -2

2.16: ਬੋਲੀਆਂ ਦੀ ਅਸਵੀਕਾਰਤਾ:

2.16.1 ਇਸ ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਅਥਾਰਿਟੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ, ਅਸਵੀਕਾਰਤਾ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਥਾਰਿਟੀ ਸਾਰੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਆਪਣੀ ਵਿਵੇਕ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਬੋਲੀਦਾਤਾਓਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਤਹਿਤ ਤਾਜ਼ਾ ਬੋਲੀਆਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

2.16.2: ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ ਜਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ, ਬਿਡਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਨਾ ਵਧਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਅਧਿਆਇ-3

3.3.1.: ਧਾਰਾ 2.16.1 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿਸ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਦੀ ਬੋਲੀ ਧਾਰਾ 3.2.1 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਠਹਿਰਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਜੋ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਰੈਵੇਨਿਊ ਸ਼ੇਅਰ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਧਾਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ("ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਬੋਲੀਦਾਤਾ") ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਅਥਾਰਟੀ ਸਾਰੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਜਾਂ ਨਾਮੰਜ਼ੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਆਪਣੀ ਵਿਵੇਕਾਧੀਨਤਾ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਬੋਲੀਦਾਤਾਓਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਤਾਜ਼ਾ ਬੋਲੀਆਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

3.3.5 : ਚੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਪੱਤਰ (ਜਿਸ ਨੂੰ "ਐਲ.ਓ.ਏ." ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਨੂੰ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਨੂੰ, ਐਲ.ਓ.ਏ. ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ 7 (ਸੱਤ) ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਐਲ.ਓ.ਏ. ਦੀ ਦੁਹਰਾਈ ਕਾਪੀ ਨੂੰ ਸਾਈਨ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਵਜੋਂ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਐਲ.ਓ.ਏ. ਦੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਚੁਣੇ ਗਏ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਨੂੰ ਐਲ.ਓ.ਏ./ਕੰਸੈਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਪਰਫਾਰਮੈਂਸ ਸਿਕਿਉਰਿਟੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਲ.ਓ.ਏ. ਦੀ ਦੁਹਰਾਈ ਕਾਪੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਾਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ ਪਰਫਾਰਮੈਂਸ ਸਿਕਿਉਰਿਟੀ ਮੁਹੱਈਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਅਥਾਰਟੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਂ ਦੀ ਵਾਧਾ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾ ਦੇਵੇ, ਉਸ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਦੀ ਬੋਲੀ ਸਿਕਿਉਰਿਟੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਨੇ ਐਲ.ਓ.ਏ. ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਪਰਫਾਰਮੈਂਸ ਸਿਕਿਉਰਿਟੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ, ਅਗਲਾ ਯੋਗ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਉਕਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਦੀ ਯੋਜਨਾ, ਇਸਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਲਈ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਵੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ 1, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਸਮਾਵੇਸ਼, ਬਿਡਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਵਰਣਨ, ਬਿਡਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸ਼ੈਡਿਊਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀ-ਬਿਡ ਕਾਨਫਰੰਸ ਨਾਲ ਨਿਪਟਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 1.2.6 ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਬੋਲੀ

ਸੱਦੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕੰਸੈਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਰੈਵੇਨਿਊ ਸ਼ੇਅਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 2.16 ਅਨੁਸਾਰ ਬੋਲੀ ਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦੇ ਅਧੀਨ।

20. ਅਧਾਇ 2 ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਵਿੱਚ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਦੀਆਂ ਆਮ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਕੰਸੋਰਟੀਅਮ ਦੀ ਰਚਨਾ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ, ਮਾਲਕੀਅਤ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ, ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਲਾਗਤ, ਸਾਈਟ ਦੌਰਾ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ, ਪੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਅਯੋਗਤਾ, ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਦੀਆਂ ਸਮਗਰੀਆਂ, ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ, ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਦਾ ਸੋਧ, ਬੋਲੀਆਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ ਸਮੇਤ ਫਾਰਮੈਟ ਅਤੇ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰ, ਬੋਲੀਆਂ ਦੀ ਮੋਹਰਬੰਦੀ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ, ਬੋਲੀ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਤਾਰੀਖ, ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਬੋਲੀਆਂ, ਬੋਲੀ ਦੀਆਂ ਸਮਗਰੀਆਂ ਦੇ ਸੋਧ/ਬਦਲਾਅ/ਵਾਪਸੀ, ਬੋਲੀਆਂ ਦੀ ਅਸਵੀਕਾਰਤਾ, ਬੋਲੀਆਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ, ਗੁਪਤਤਾ, ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਨਾਲ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ, ਬੋਲੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਆਦਿ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਬੋਲੀਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 2.16.1 ਅਨੁਸਾਰ, ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦਾਇਤਵ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ, ਅਸਵੀਕਾਰਤਾ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਬਿਨਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਥਾਰਟੀ ਸਾਰੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਬੋਲੀਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਤਾਜ਼ਾ ਬੋਲੀਆਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਧਾਰਾ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਨਿਰਮਾਣ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਸਾਰੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਵੀਕਾਰਤਾ, ਅਸਵੀਕਾਰਤਾ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਦਾਇਤਵ ਤੋਂ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ। ਧਾਰਾ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਾਂ ਬੋਲੀਆਂ ਦੀ ਅਸਵੀਕਾਰਤਾ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਥਾਰਟੀ ਆਪਣੀ ਵਿਵੇਕ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਬੋਲੀਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਾਜ਼ਾ ਬੋਲੀਆਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਰੱਦੀ, ਸਾਰੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਦੀ ਅਸਵੀਕਾਰਤਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਦੇ ਦਾਇਤਵ ਤੋਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਰੱਦੀ, ਅਸਵੀਕਾਰਤਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 2.16.2 ਅਨੁਸਾਰ।

22. ਅਧਾਇ 3 ਬੋਲੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਨਾਲ ਨਿਪਟਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸਦੀ ਖੋਲ੍ਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ, ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਦੀ ਚੋਣ, ਬੋਲੀ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਦੌਰਾਨ ਸੰਪਰਕ, ਬੋਲੀ ਪੈਰਾਮੀਟਰ। ਧਾਰਾ 3.3.1 ਅਨੁਸਾਰ, ਧਾਰਾ 2.16.10 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜੇਕਰ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਜਾਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸਦੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 3.2.1 ({ਅ} ਤੋਂ {ਇ}) ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆਸ਼ੀਲ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਾਜਸਵ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆਸ਼ੀਲ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਕਤ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸਧਾਰਨ ਤੌਰ ਤੇ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 3.3.1 ਅਧੀਨ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਾਜਸਵ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆਸ਼ੀਲ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਧਾਰਾ 3.3.1 ਅਧੀਨ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਾਰਾਵਾਂ 3.3.2 ਤੋਂ 3.3.4 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 3.3.5 ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਚਤਮ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਸੋਚੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਧਾਰਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਚੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਈ ਵਿੱਚ ਐਲ.ਓ.ਏ. ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂ LoA/ਰਿਆਇਤ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੁਰੱਖਿਆ। ਜੇਕਰ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ LoA ਦੀ ਰਸੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲੀਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਗਲਾ ਯੋਗ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲੀਕਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ. ਧਾਰਾ 3.3.6 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਬੋਲੀਕਾਰ ਦੁਆਰਾ LoA ਦੀ ਰਸੀਦ, ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗਾ ਰਿਆਇਤਕਰਤਾ ਰਿਆਇਤ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ 11 'ਤੇ ਕਲਾਜ਼ 1.3 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ LoA ਦਾ ਅਵਾਰਡ। ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਬੋਲੀਕਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਡਿਫਾਲਟ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਰਿਆਇਤ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀ ਸੋਧ, ਇਸ ਲਈ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, RFP ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇਕਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲੀਕਾਰ ਨੇ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਸਵੀਕਾਰ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਅਤੇ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਲੀਆ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਬੋਲੀਕਾਰ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਲਾਜ਼ 3.3.5 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, LoA ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡੁਪਲੀਕੇਟ ਕਾਪੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਿਆਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਿਆਇਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ

ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਸਮਝੌਤਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, GAL ਨੇ ਟੈਸਟ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਲੀਆ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਚੁਣਿਆ ਬੋਲੀਕਾਰ। LoA ਮਿਤੀ 07.03.2019 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਡੁਪਲੀਕੇਟ ਕਾਪੀ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ 12.03.2019 ਨੂੰ ਅਥਾਰਟੀ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਬੋਲੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੀਏਐਲ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾ 16.85 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਵੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵਧਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਐਮਆਈਐਲ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਧੀਨ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, GAL ਰਿਆਇਤੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ RFP ਦੀ ਧਾਰਾ 3.3.6 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ ਧਾਰਾ 1.3 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਝੌਤਾ।

23. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਮਾਰ ਰੰਜਨ ਠਾਕੁਰ ਦੁਆਰਾ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ 20.03.2019 ਨੂੰ ਈਮੇਲ ਕਰੋ 23.03.2019 ਨੂੰ, ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਵਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਕੁਮਾਰ ਰੰਜਨ ਠਾਕੁਰ ਨੇ ਇੱਕ ਈਮੇਲ ਭੇਜਿਆ. ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਆਇਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਮਸੌਦਾ ਲਗਾਇਆ. ਉਸ ਨੇ ਐਮ.ਐਸ. ਵਰਡ ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ ਰਿਆਇਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਰਣ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ. ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਸ੍ਰੀ ਐਮ.ਏ. ਅਬਿਦ ਰੂਹੀ ਨੇ 29.05.2019 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਚਾਰ ਭੇਜਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਿਆਇਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਮਸੌਦੇ ਵਿੱਚ "ਟਰੈਕ ਚੇਂਜ ਮੋਡ" ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਦਲਾਅਵਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋਵੇਗੀ. ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਨੇ ਬਦਲਾਅ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਆਇਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਮਸੌਦਾ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕੀਤਾ. ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ. ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਨੇ 26.07.2019 ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੀ ਟਰਮੀਨਲ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਥਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ. ਇਹ ਬੇਨਤੀ 16.08.2019 ਨੂੰ ਸੰਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਦਫਤਰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਥਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀ ਗਈ. ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਨੇ 24.08.2019 ਨੂੰ ਐਮ.ਆਈ.ਐਚ.ਏ.ਐਨ. ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਤਰਫੋਂ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

24. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 07.03.2019 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲਾ ਪੱਤਰ ਇੱਕ ਲੋਆ (LoA) ਹੈ ਜਦੋਂ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਉੱਚਤਮ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਕੰਸੈਸ਼ਨੇਅਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਕੰਸੈਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤਾ ਸੰਪਾਦਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਅਤੇ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਵੱਲੋਂ ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਤੋਂ ਵੀ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੰਸੈਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤਾ ਕੰਸੈਸ਼ਨੇਅਰ ਵੱਲੋਂ ਸੰਪਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉੱਚਤਮ ਰੈਵੇਨਿਊ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੇ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ, ਇਹ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਣ ਕਰਾਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।

25. ਜਦੋਂ ਲੋਆ ਲਈ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕੰਸੈਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤਾ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਦੇ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ, ਤਾਂ 25.02.2020 ਨੂੰ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਵੱਲੋਂ ਕੰਸੈਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤਾ ਸੰਪਾਦਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜੋ ਕਿ ਕੰਸੈਸ਼ਨੇਅਰ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਕੋਈ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਫਿਰ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1343 ਦੇ 2020 ਵਿੱਚ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਰਾਹਤਾਂ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ:

a) ਇੱਕ ਰਿਟ ਆਫ ਮੈਂਡੇਮਸ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਚਿਤ ਰਿਟ, ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਕਿ 07.03.2019 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਅਗਾਂਹ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਪਰਿਣਾਮਕਾਰੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਸਮੇਤ ਪਰ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੰਸੈਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਾਇਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੰਪਾਦਿਤ ਕਰਨ ਲਈ;

b) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਇਕਪਾਸੇ ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਜੋ ਕਿ ਉਕਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੋਵੇਗਾ।"

26. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 11.03.2020 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਉੱਤੇ, ਮਾਮਲਾ 18.03.2020 ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਕਾਪੀ 11.03.2020 ਨੂੰ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ.

ਅਤੇ ਜੀ.ਓ.ਐਮ. ਨੂੰ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ 16.03.2020 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੇਲਿਫ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਭੇਜੀ ਗਈ। ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਉੱਤੇ, ਜੀ.ਓ.ਐਮ. ਨੇ 16.03.2019 ਨੂੰ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਨੂੰ 14.10.2019 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਪੀ.ਐਮ.ਆਈ.ਸੀ. ਪੱਤਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਟੈਂਡਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 19.03.2020 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲਾ ਪੱਤਰ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਾ 2.16.1 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਐਮ.ਆਈ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਤਾਜ਼ਾ ਟੈਂਡਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਲੋਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਲਈ, ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨਵੀਂ ਟੈਂਡਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। 19.03.2020 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਉਕਤ ਪੱਤਰ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1723 ਦੇ 2020 ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਨਾਗਪੁਰ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜੋ ਕਿ ਚੁਕਾਈ ਗਈ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ।

27. ਹੁਣ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ, ਸਮੱਗਰੀ ਜੋ ਕਿ ਕਾਊਂਟਰ ਐਫੀਡੇਵਿਟ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਬੋਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਾਰ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਤੋਂ ਸਮੱਗਰੀ, ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਰਿਆਇਤ ਦੇ ਸੌਂਚਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮਝੌਤਾ ਅਤੇ ਟ੍ਰੈਕ ਚੇਂਜ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਮੋਡ, AAI ਨੇ 26.07.2019 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟ ਸ਼ੀਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 18.12.2006 ਦੇ ਐਮਓਯੂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੀ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਐੱਮਓਸੀਏ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਐੱਮਏਡੀਸੀ ਰਾਹੀਂ ਜੀਓਐਮ ਵਿਚਕਾਰ MIHAN ਪਰਿਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ; JVC ਦਾ ਗਠਨ; ਜੇਵੀ ਸਮਝੌਤਾ ਮਿਤੀ 27.02.2009; MIL ਨੂੰ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦਾ ਦਾਖਲਾ; ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ JVC ਦੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦਾ; ਬੋਲੀ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਕਦਮ ਅਤੇ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ AAI ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ, ਨਾਗਪੁਰ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ, ਸਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਕਤ ਨੋਟ ਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤੋਂ 30 ਸਾਲਾਂ ਲਈ MIL ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੰਮੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੂਜੇ JVC ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਮਿਤੀ/ ਰਿਆਇਤਦਾਰ (ਜਿਵੇਂ ਜੀ.ਐੱਮ.ਆਰ. ਏਅਰਪੋਰਟ ਲਿਮਟਿਡ ਲਈ ਜੀ.ਐੱਨ.ਆਈ.ਏ.ਐੱਲ.) ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਮਿ੍ਤਕ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਅਤੇ MIL ਦੁਆਰਾ ਨਾਗਪੁਰ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ 06.08.2009 ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ JVC/ਰਿਆਇਤਕਰਤਾ। ਦੇ ਗਠਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਦੂਸਰਾ ਜੇਵੀ ਅਰਥਾਤ ਸਪੈਸ਼ਲ ਪਰਪਜ਼ ਵਹੀਕਲ (ਐਸ.ਪੀ.ਵੀ.) (ਜਿਵੇਂ ਜੀ.ਐਮ.ਆਰ. ਲਈ ਜੀ.ਐਨ.ਆਈ.ਏ.ਐਲ. ਏਅਰਪੋਰਟਸ ਲਿਮਟਿਡ) ਅੱਪਗਰੇਡ, ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ, ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਨਾਗਪੁਰ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦਾ, ਏਏਆਈ ਲੈਂਡ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ 897 ਏਕੜ ਹੈ ਲਗਭਗ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 30 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਦੂਜੇ JVC/ਰਿਆਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਨ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦਾ ਖਰੜਾ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦਾ ਨੋਟ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲੈਣ ਲਈ ਨੱਥੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਨੋਟ 'ਤੇ, MoCA ਨੇ ਕੁਝ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗੇ ਹਨ ਚੇਅਰਮੈਨ, AAI ਮਿਤੀ 02.08.2019 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ। ਉਕਤ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ:

"ਏਵੀ-21018/2/2019-ਏਏਆਈ-ਐਮਓਸੀਏ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨਾਗਰਿਕ ਉਡਾਣ ਮੰਤਰਾਲਾ ਬੀ-ਬਲਾਕ, ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਭਵਨ, ਸਫਦਰਜੰਗ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ. ਮਿਤੀ: 2 ਅਗਸਤ, 2019" ਨੂੰ,

ਚੇਅਰਮੈਨ,

ਭਾਰਤ ਦੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਅਥਾਰਿਟੀ,

ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਭਵਨ,

ਸਫਦਰਜੰਗ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ।

ਵਿਸ਼ਾ: ਏਏਆਈ ਅਤੇ ਜੌਇੰਟ ਵੈਂਚਰ ਕੰਪਨੀ (ਜੇਵੀਸੀ) ਐਮ.ਆਈ.ਐਚ.ਏ.ਐਨ. ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ.) ਵਿਚਕਾਰ ਨਾਗਪੁਰ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਲੀਜ਼ ਦੀਦ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ

ਅਤੇ

ਬਾਬਾਸਾਹੇਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ, ਨਾਗਪੁਰ ਦੇ ਉਨਤੀ, ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ, ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਵ ਲਈ "ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦੇਸ਼ ਵਾਹਨ (ਐਸ.ਪੀ.ਵੀ.) ਲਈ ਕੰਸੈਸ਼ਨ" ਦੇ ਦੂਜੇ ਜੇਵੀ ਦੇ ਗਠਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ।

ਸਰ,

ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਏਏਆਈ ਦੇ ਯੂਓ ਨੋਟ ਨੰਬਰ ਏਵੀ-21012/63/2003-ਐਲ.ਐਮ./ਵੈਲ.IV/369, ਮਿਤੀ 26.07.2019 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵੇਰਵੇ/ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਇਸ ਮੰਤਰਾਲਾ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੋ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ:-

(ਅ) ਜਦੋਂ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਐਮ.ਏ.ਡੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਏਏਆਈ ਵਿਚਕਾਰ ਜੇਵੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਮੰਤਰਾਲਾ ਨੇ ਪੱਤਰ ਮਿਤੀ 18.02.2009 ਵਿੱਚ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਦੂਜੇ ਜੇਵੀ ਦੇ ਗਠਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ ਉੱਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਅੱਗੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹੋਰ, ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਮੁੰਬਈ ਹਵਾਈ ਅੱਡਿਆਂ ਲਈ ਪੀ.ਪੀ.ਪੀ. ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਛੇ ਹੋਰ ਹਵਾਈ ਅੱਡਿਆਂ ਲਈ, ਏਏਆਈ ਨੇ ਨਿਜੀ ਕੰਸੈਸ਼ਨੇਅਰਾਂ ਨਾਲ ਬਿਡਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਕੈਬਿਨੇਟ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲਈ ਸੀ। ਪਰ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਏਏਆਈ ਨੇ ਐਮ.ਆਈ.ਐਚ.ਏ.ਐਨ. ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਿਡਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੈਬਿਨੇਟ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮੰਗੀ।

(ਬ) ਚੂੰਕਿ ਨਾਗਪੁਰ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਪੀ.ਪੀ.ਪੀ. ਰਾਹੀਂ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਪੀ.ਪੀ.ਏ.ਸੀ. (ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਅਪਰੇਜ਼ਲ ਕਮੇਟੀ) ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸਾਰੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(c) ਉੱਚਤਮ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਰੈਵੇਨਿਊ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨੂੰ 5.76% ਤੋਂ 14.49% ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਅਤੇ ਜੀ.ਐਮ.ਆਰ. ਵਿਚਕਾਰ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਆਧਾਰ ਕੀ ਸੀ?

(d) ਬੋਲੀ ਅਤੇ ਸੌਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਜਾਂਚ ਲਈ ਸਾਂਝੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

(e) ਨਾਗਪੁਰ ਏਅਰਪੋਰਟ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਏ.ਏ.ਆਈ. ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਾਲਕੀ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਹੀ ਮਾਤਰਾ ਦੱਸੇ।

(f) ਨਾਗਪੁਰ ਏਅਰਪੋਰਟ 'ਤੇ ਏ.ਏ.ਆਈ. ਅਤੇ ਆਈ.ਏ.ਐਫ. ਵਿਚਕਾਰ 288.74 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਸਬੰਧੀ ਵਿਵਾਦ ਹੈ ਜੋ ਅਜੇ ਤੱਕ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਠੋਸ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕੈਬਨਿਟ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੀ ਜੇ.ਵੀ./ਐਸ.ਪੀ.ਵੀ. ਨੂੰ ਲਾਇਸੰਸ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ 897 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ 288.74 ਏਕੜ ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਓਵਰਲੈਪ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਜੋ ਨਾਗਪੁਰ ਏਅਰਪੋਰਟ 'ਤੇ ਆਈ.ਏ.ਐਫ. ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ।

(g) ਨਾਗਪੁਰ ਏਅਰਪੋਰਟ 'ਤੇ ਏ.ਏ.ਆਈ., ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਅਤੇ ਜੀ.ਐਮ.ਆਰ. ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵੱਖਰੇਵਾਂ ਵਾਲਾ ਰੰਗੀਨ ਨਕਸ਼ਾ ਮੁਹੱਈਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(h) ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਏ.ਏ.ਆਈ. ਅਤੇ ਐਮ.ਏ.ਡੀ.ਸੀ. ਵਿਚਕਾਰ ਰੈਵੇਨਿਊ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਜੌਇੰਟ ਵੈਂਚਰ ਦੇ ਗਠਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ।

2. ਏ.ਏ.ਆਈ. ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਪਰੋਕਤ ਦੇਖਿਆਂ ਗਿਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਬੰਧੀ ਇਸ ਮੰਤਰਾਲਾ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ/ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੀ,

ਸਦ/-

(ਵੀ ਆਰ ਹੇਗੜੇ)

ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ"

28. ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਪੱਤਰ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਪੱਤਰਵਾਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ ਏ.ਵੀ/21012/63/2003-ਐਲ.ਐਮ-ਵੋਲ 656 ਮਿਤੀ 08/09.08.2019 ਨੂੰ ਏ.ਏ.ਆਈ. ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਮੋਕਾ, ਮਿਤੀ 20.08.2019 ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਖਾਮੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ:

"ਨੰਬਰ ਏ.ਵੀ-21018/2/2019-ਏ.ਏ.ਆਈ(ਏ.ਡੀ)

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ

ਨਾਗਰਿਕ ਉਡਾਣ ਮੰਤਰਾਲਾ

ਬੀ-ਬਲਾਕ, ਆਰ.ਜੀ. ਭਵਨ,
ਸਫਦਰਜੰਗ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ.
ਮਿਤੀ 20ਵੀਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਅਗਸਤ, 2019

ਸੇਵਾ,
ਚੇਅਰਮੈਨ,
ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਅਥਾਰਟੀ,
ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਭਵਨ,
ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ.

ਵਿਸ਼ਾ: ਏਏਆਈ ਅਤੇ ਜੌਇੰਟ ਵੈਂਚਰ (ਜੇਵੀਸੀ) ਮਿਹਾਨ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ.) ਵਿਚਕਾਰ ਨਾਗਪੁਰ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਲੀਜ਼ ਦੀਦ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ।

ਅਤੇ

ਬਾਬਾਸਾਹੇਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ, ਨਾਗਪੁਰ ਦੇ ਉਨਤੀਕਰਨ, ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ, ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਵ ਲਈ 'ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦੇਸ਼ ਵਾਹਨ (ਐਸ.ਪੀ.ਵੀ.) ਲਈ ਦੂਜੇ ਜੇਵੀ ਦੇ ਗਠਨ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ।

ਸਰ,

ਮੈਨੂੰ ਏਏਆਈ ਦੇ ਯੂਓ ਨੋਟ ਨੰਬਰ ਏ.ਵੀ.-21012/01/2016-ਐਲ.ਐਮ./155, ਮਿਤੀ 26.07.2019 ਅਤੇ ਨੰਬਰ ਏ.ਵੀ.-21012/63/2003-ਐਲ.ਐਮ./ ਵੋਲ.656 ਮਿਤੀ 08/09.08.2019 ਉੱਤੇ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕਰਨ ਲਈ

ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ਾ ਉੱਤੇ ਹੈ।

2. ਏਏਆਈ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੈਬਿਨੇਟ ਲਈ ਨੋਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:-

(i) 07.02.2009 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਯੂਨੀਅਨ ਕੈਬਿਨੇਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਵਿਕਾਸਕਾਰ ਨੂੰ ਹਵਾਈ ਅੱਡਿਆਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸਟੈਂਡਰਡ ਮੈਥੋਡੋਲੋਜੀ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਚਤਮ ਰੈਵੇਨਿਊ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬੋਲੀ ਰਾਹੀਂ ਚੁਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਟੈਂਡਰਡ ਬੋਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੀ.ਐਫ.ਕਿਊ, ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਅਤੇ ਕੰਸੈਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤੇ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹਨ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਏਏਆਈ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਐਮ.ਏ.ਡੀ.ਸੀ. ਨੂੰ 18.02.2009 ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਵ ਯੋਜਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਮਾਡਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ (ਪੀਪੀਪੀਏਸੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਮਿਆਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼) ਨੂੰ ਨਾਗਪੁਰ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦੀ ਟੈਂਡਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਵਿਚੋਲਣ ਵਾਲਾ ਬਿਆਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ।

(ii) ਕੀ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਬੋਲੀ ਪੈਰਾਮੀਟਰ ਵਿੱਚ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸੀ? ਰੈਵੇਨਿਊ ਸ਼ੇਅਰ ਵਿੱਚ 5.14% ਤੋਂ 14.49% ਤੱਕ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਕੀ ਸਨ? ਕੀ ਹੋਰ ਬੋਲੀਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰੈਵੇਨਿਊ ਸ਼ੇਅਰ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ?

(iii) ਏਏਆਈ ਨੂੰ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਿੱਜੀ ਵਿਕਾਸਕ ਨੂੰ ਹਸਤਾਂਤਰਿਤ ਕਰਨ ਤੇ ਕੀ ਲਾਭ ਹੋਣਗੇ? ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਏਏਆਈ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਿਵੇਸ਼ ਉੱਤੇ ਵਾਪਸੀ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ?

(iv) ਏਏਆਈ ਅਤੇ ਐਮਏਡੀਸੀ ਵਿੱਚ ਐਮਆਈਐਲ ਵਿੱਚ ਇਕੁਇਟੀ ਅਨੁਪਾਤ 49.51 ਹੈ। ਜਦਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵਿੱਚ ਐਮਆਈਐਲ ਦੀ ਗ੍ਰੋਸ ਰੈਵੇਨਿਊ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ (45:55) ਏਏਆਈ ਅਤੇ ਐਮਏਡੀਸੀ ਵਿਚਕਾਰ ਰੈਵੇਨਿਊ ਸ਼ੇਅਰਿੰਗ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਏਏਆਈ ਵਿਚੋਲਣ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ੀਕਰਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(v) ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਕੀ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੋਲੀ ਦੇ ਪੜਾਅ, ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡ, ਰਿਆਇਤੀ ਅਵਧੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਬੋਲੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਆਦਿ।

3. ਏਏਆਈ ਨੂੰ ਅਨੁਰੋਧ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮੰਤਰਾਲਾ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ/ਜਵਾਬ ਤੁਰੰਤ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ।

ਤੁਹਾਡਾ ਵਫਾਦਾਰ,

ਸਦ/-
ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕ੍ਰ. ਸਿੰਘ
ਸੈਕਸ਼ਨ ਅਫਸਰ

ਅਗਾਂਹ, 30.08.2019 ਨੂੰ ਸਕੱਤਰ (ਸਿਵਲ ਏਵੀਏਸ਼ਨ), ਐਮਓਸੀਏ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਹੇਠ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਜਿਥੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 5 ਵਿੱਚ 20.08.2019 ਦੇ ਪੱਤਰ ਸਬੰਧੀ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗੇ ਗਏ ਸਨ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਿੰਟ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

“30.08.2019 ਨੂੰ ਸਕੱਤਰ, ਸਿਵਲ ਏਵੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਹੇਠ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਬੀ ਭਵਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਿੰਟ, ਜਿਥੇ ਪੀਪੀਪੀ ਅਧੀਨ ਨਾਗਪੁਰ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦੇ ਲੀਜ਼ਿੰਗ ਸਬੰਧੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

30.08.2019 ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ/ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਾਗਪੁਰ ਏਅਰਪੋਰਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਸੈਸ਼ਨੇਅਰ ਨੂੰ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ (ਪੀ.ਪੀ.ਪੀ.) ਅਧੀਨ ਲੀਜ਼ ਆਊਟ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਸਨਲਗਨ ਹੈ।

ਸਿਵਲ ਏਵੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਨਾਗਪੁਰ ਏਅਰਪੋਰਟ ਦੀ ਲੀਜ਼ਿੰਗ ਸਬੰਧੀ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਬਿਡਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਰਤ ਪ੍ਰੇਜ਼ੰਟੇਸ਼ਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ (ਕਾਪੀ ਸਨਲਗਨ)।

ਪ੍ਰੇਜ਼ੰਟੇਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ, ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਏਅਰਪੋਰਟ ਅਥਾਰਟੀ (ਏ.ਏ.ਆਈ.) ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਏਅਰਪੋਰਟ ਵਿਕਾਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਐਮ.ਏ.ਡੀ.ਸੀ.) ਵਿਚਾਲੇ ਇੱਕ ਜੌਇੰਟ ਵੈਂਚਰ ਕੰਪਨੀ (ਜੇ.ਵੀ.ਸੀ.) 2009 ਵਿੱਚ ਨਾਗਪੁਰ ਏਅਰਪੋਰਟ ਨੂੰ ਅੱਪਗ੍ਰੇਡ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਜੇ.ਵੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਮਲਟੀ ਮੋਡਲ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੈਸੇਂਜਰ ਅਤੇ ਕਾਰਗੋ ਹਬ ਏਅਰਪੋਰਟ ਐਟ ਨਾਗਪੁਰ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਐਮ.ਆਈ.ਪੀ.ਐਲ.) ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਏ.ਏ.ਆਈ. ਦੀ 49% ਇਕੁਇਟੀ ਅਤੇ ਐਮ.ਏ.ਡੀ.ਸੀ. ਦੀ ਬਾਕੀ 51% ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. 2009 ਤੋਂ ਨਾਗਪੁਰ ਏਅਰਪੋਰਟ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ 2018-19 ਲਈ ਲਗਭਗ ਰੁ. 49 ਕਰੋੜ ਦਾ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੰਸੈਸ਼ਨੇਅਰ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਲਈ ਨਿਮੰਤਰਣ ਟੈਂਡਰ ਲਈ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਵਿਸਥਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ।

ਪ੍ਰੇਜ਼ੰਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿਵਲ ਏਵੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਐਮ.ਏ.ਡੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁੱਦਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ:

(i) ਆਰ.ਐਫ.ਕਿਊ. ਦੀ ਧਾਰਾ 2.2.1(c) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਕਿ ਕੰਸੈਸ਼ਨੇਅਰ ਨੂੰ ਉੱਚਤਮ ਰੈਵੇਨਿਊ ਸ਼ੇਅਰ ਦੇ ਇਕਲੈਤੇ ਮਾਪਦੰਡ 'ਤੇ ਚੁਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਰੈਵੇਨਿਊ ਸ਼ੇਅਰ 'ਤੇ ਉੱਚਤਮ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ (5.76% ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 14.49% ਤੱਕ)। ਬੋਲੀ ਪਿੱਛੋਂ ਗੱਲਬਾਤ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।

(ii) ਆਰ.ਐਫ.ਕਿਊ. ਤੋਂ ਬੋਲੀ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਏਅਰਪੋਰਟ ਅਨੁਭਵ ਸਬੰਧੀ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਬਦਲਾਅ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਸਮਰਥਨਯੋਗ ਕਾਰਨਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦੱਸੇ ਜਾਣ।

(iii) ਚੂੰਕਿ ਬੋਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਬਦਲਾਅ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਮਾਨਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਵਿਚੋਲਣ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚੋਲਣ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰਤ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।

(iv) ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਉਪਕ੍ਰਮ ਦੁਆਰਾ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ 2019 ਲਈ 49 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ 20% ਤੋਂ ਵੱਧ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਵਾਧੇ ਦੇ ਅੰਦਾਜ਼ਨ ਨਾਲ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਕੰਸੈਸ਼ਨੇਅਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰੈਵੇਨਿਊ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਸਰਕਾਰੀ ਉਪਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 15 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਨਾਫਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਕੀ ਇਹ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ, ਜੋ ਸਾਲਾਨਾ 50 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਕੰਸੈਸ਼ਨੇਅਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 15 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਨਾਫੇ ਤੇ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ (ਭਾਵੇਂ ਕੰਸੈਸ਼ਨੇਅਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪਾਰਸਲ ਤੋਂ ਸੰਭਾਵਿਤ ਰੈਵੇਨਿਊ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ)।

6. ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਏ.ਏ.ਆਈ. ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਮੇਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣ ਲਈ, ਕੇਂਦਰੀ ਕੈਬਿਨੇਟ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਨੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਲਈ ਵਿਸਥਾਰਤ ਜਾਇਜ਼ਾ ਨਾਲ ਸਟੇਟ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਕੈਬਿਨੇਟ ਅੱਗੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਭੇਜਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ।

5.6 ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੀ.ਐਮ.ਆਈ.ਸੀ. ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਪੀ.ਐਮ.ਆਈ.ਸੀ. ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾਣਗੇ।

6. ਮੀਟਿੰਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਧੰਨਵਾਦ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ।"

ਚਰਚਾ ਦੇ ਨੋਟ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਰ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਮਾਨੀਟਰਿੰਗ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਮੇਟੀ (ਪੀ.ਐਮ.ਆਈ.ਸੀ.) ਦੀ 9ਵੀਂ ਮੀਟਿੰਗ, ਜੋ ਕਿ 14 ਅਕਤੂਬਰ 2019 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 4:30 ਵਜੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਦਫਤਰ, ਮੰਤਰਾਲਯ, ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ। ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਏਜੰਡਾ ਮੋਕਾ ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 30 ਅਗਸਤ 2019 ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ/ਜਾਇਜ਼ਾ ਨੂੰ ਚਰਚਾ ਕਰਨਾ ਸੀ।

29. MIL ਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਜੀਓਐਮ ਨੇ ਮਿਤੀ 20.08.2019 ਦੇ ਪੱਤਰਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ 30.08.2019, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਾਖਲ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਬਹਾਨਾ ਲਾਇਆ ਕਿ ਜਵਾਬ ਮਗਰੋਂ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ PMIC ਨਾਲ ਚਰਚਾ। ਰਿਕਾਰਡ ਅੱਗੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੀ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ PMIC 14.10.2019 ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੀਟੇਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦ ਉਕਤ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੋਟ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਮਾਨੀਟਰਿੰਗ ਐਂਡ ਇੰਪਲੀਮੈਂਟੇਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ (PMIC) ਲਈ ਅੱਪ- ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦਾ ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ, ਨਾਗਪੁਰ ਪੀ.ਪੀ.ਪੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ DBFOT ਆਧਾਰ 'ਤੇ "ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ")

14 ਅਕਤੂਬਰ 2019

ਚਰਚਾਵਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਨੋਟ

ਉਪ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਐਮ.ਏ.ਡੀ.ਸੀ. / ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਐਮ.ਆਈ.ਐਚ.ਏ.ਐਨ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟੇਡ ਨੇ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਦਘਾਟਨ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ (ਟੀ.ਏ.), ਅਰਨਸਟ ਅਤੇ ਯੰਗ ਐਲ.ਐਲ.ਪੀ., ਨੂੰ ਮੋਕਾ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ/ਉਚਿਤਤਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ।

ਟੀ.ਏ. ਨੇ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮੋਕਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਮਿਤੀ 30 ਅਗਸਤ 2019 ਅਨੁਸਾਰ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ।

ਬੋਲੀ ਪਛਾਣ ਉਪਰੰਤ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਦੀ ਉਚਿਤਤਾ ਉੱਤੇ ਜਸਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ NONE

ਆਰ.ਐਫ.ਕਿਊ. ਅਤੇ ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਪੜਾਅ ਤੇ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ NONE

ਮਿਆਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤੋਂ ਵਿਚੋਲਣ NONE

ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣ ਦੀ ਉਚਿਤਤਾ।NONE NONE

ਟੀ.ਏ. ਨੇ ਨਾਗਪੁਰ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣ ਦੀ ਉਚਿਤਤਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਟੀ.ਏ. ਨੇ ਪੀ.ਐਮ.ਆਈ.ਸੀ. ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉੱਚਤਮ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰੈਵੇਨਿਊ ਸ਼ੇਅਰਿੰਗ ਦਾ ਨੈੱਟ ਪ੍ਰੈਜੈਂਟ ਵੈਲਿਊ ਅਗਲੇ 30 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਟੈਰਿਫ ਨਿਰਧਾਰਣ ਲਈ ਏ.ਈ.ਆਰ.ਏ.

ਦਰਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਦੁਆਰਾ ਕਮਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਨਾਫੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ।

ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਿਮਰਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਪੀ.ਐਮ.ਆਈ.ਸੀ. ਨੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਟੈਂਡਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ।

ਮੀਟਿੰਗ ਚੇਅਰ ਨੂੰ ਧੰਨਵਾਦ ਦੇਣ ਅਤੇ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਦੇ ਸੀ.ਐਮ.ਡੀ. ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਰੱਖਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ।

ਸਿਵਲ ਏਵੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਸਕੱਤਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਬੀ ਭਵਨ ਵਿੱਚ 30.08.2019 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀਆਂ ਮਿੰਟਾਂ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਸਿਵਲ ਏਵੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਸੰਭਾਲੀ ਸੀ, ਨਾਗਪੁਰ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਨੂੰ ਪੀ.ਪੀ.ਪੀ. ਅਧੀਨ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਲਈ।

30. ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, 02.08.2019, 20.08.2019 ਅਤੇ 30.08.2019 ਨੂੰ ਮੋਕਾ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਅਤੇ 14.10.2019 ਨੂੰ ਪੀਐਮਆਈਸੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੋਟ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਐਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਟੈਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਿਡਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਕਿੰਨਾ ਉਚਿਤ, ਤਰਕਸੰਗਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਪੱਤਰ ਆਰਐਫਪੀ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਾਗਪੁਰ ਏਅਰਪੋਰਟ ਨੂੰ ਏਏਆਈ ਅਤੇ ਐਮਏਡੀਸੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜੇਵੀਸੀ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, 07.02.2009 ਨੂੰ ਮੋਕਾ ਦੁਆਰਾ ਕੈਬਿਨੇਟ ਨੋਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਕੈਬਿਨੇਟ ਨੇ ਦੂਜੀ ਜੇਵੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬਿਡਿੰਗ ਰਾਹੀਂ ਚੁਣਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਜੇਵੀ ਦੇ ਗਠਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ ਤੇ ਕੈਬਿਨੇਟ ਅੱਗੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ। ਇਸ ਲਈ, ਬਿਡ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਐਲਓਏ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੀਏਐਲ ਨੂੰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਬਿਡਰ ਵਜੋਂ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਣ ਤੇ, ਕੈਬਿਨੇਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੂਜੀ ਜੇਵੀ ਦੇ ਗਠਨ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬਿਡਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਸਾਥੀ ਦੀ ਚੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜਾ ਕੈਬਿਨੇਟ ਨੋਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬਿਡਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਿਰਫ ਕੈਬਿਨੇਟ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਤੇ ਉਚਿਤ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

31. ਮੋਕਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੀਟਿੰਗ 30.08.2019 ਨੂੰ ਕੀਤੀ। ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ, ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਮੀਟਿੰਗ ਏਏਆਈ ਦੀ 26.07.2019 ਦੀ ਨੋਟ ਤੇ ਹੈ ਜਿਸ ਤੇ 02.08.2019 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਐਤਰਾਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਏਏਆਈ ਦੁਆਰਾ 08/09.08.2019 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਵਾਬ (ਰਿਕਾਰਡ ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਪਰ ਮੋਕਾ ਦੇ 20.08.2019 ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ) ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਐਤਰਾਜ਼ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਇਸ ਨੂੰ ਪਰਖਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਬਿਡਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈ ਮਨਮਾਨੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। 30.08.2019 ਨੂੰ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਐਮਏਡੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤੁਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਤੇ ਮੋਕਾ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਹੋਰ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗੇ।

32. ਪਹਿਲਾ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਜੋ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਸੀ ਕਿ ਬਿਡਰ ਦੀ ਚੋਣ ਦਾ ਮਾਪਦੰਡ ਉੱਚਤਮ ਰੈਵੇਨਿਊ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੀਐਮਆਈਸੀ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 5.76% ਵਜੋਂ ਦੱਸੀ ਗਈ ਰੈਵੇਨਿਊ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨੂੰ 14.49% ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ। ਪਰ, ਪੋਸਟ-ਬਿਡ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਲਈ ਕੀ ਉਚਿਤਤਾ ਸੀ। ਰਿਕਾਰਡ ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ, ਨਾ ਤਾਂ ਪੀਐਮਆਈਸੀ ਜੋ ਗੋਐਮ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਐਮਆਈਐਲ ਨੇ ਇਸੇ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਫਾਇਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਰ, ਵਿਵਾਦਰਹਿਤ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਗੋਐਮ ਅਤੇ ਐਮਆਈਐਲ ਨੇ ਜੀਏਐਲ ਨੂੰ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਜਨਹਿਤ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਰੈਵੇਨਿਊ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 5.76% ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ 14.49% ਰੈਵੇਨਿਊ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਮਿਲੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੋਕਾ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇਕਰ ਐਮਆਈਐਲ ਜਾਂ ਗੋਐਮ ਨੂੰ ਵੱਧ ਰੈਵੇਨਿਊ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉਚਿਤ, ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਅਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਮੋਕਾ ਦੁਆਰਾ 30.8.2019 ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਿੰਟਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾ 5

33. ਦੂਜੀ ਸਫਾਈ/ਐਤਰਾਜ਼ ਜੋ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਆਰ.ਐਫ.ਕਿਊ. ਤੋਂ ਬੋਲੀ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਸਬੰਧੀ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਬਦਲਾਅ ਬਾਰੇ ਸੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਮੋਕਾ ਵੱਲੋਂ ਕਾਰਨ ਮੰਗੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਥੇ ਨੋਟ ਕਰਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਆਰ.ਐਫ.ਕਿਊ. ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਟੈਂਡਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੰਜ ਬੋਲੀਦਾਤਾਓਂ ਨੂੰ ਛੋਟਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 01.03.2018 ਨੂੰ ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪੰਜ ਬੋਲੀਦਾਤਾਓਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਨੇ ਅੰਤਿਮ ਬੋਲੀਆਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਟੈਂਡਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਰ.ਐਫ.ਕਿਊ. ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਬਦਲਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਰੇ ਬੋਲੀਦਾਤਾਓਂ ਲਈ ਸੀ। ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਆਰ.ਐਫ.ਕਿਊ. ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੀ ਕਹਿਣ ਦਾ ਕੋਈ ਔਚਿਤੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸੁਝਾਵ ਦੇਵੇ ਕਿ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਜਾਂ ਜੀ.ਓ.ਐਮ. ਨੇ ਗੈਰ-ਸਿੱਧੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, 30.08.2019 ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਦੂਜੇ ਐਤਰਾਜ਼/ਸਫਾਈ ਬਿਲਕੁਲ ਅਨੁਚਿਤ ਹਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਲੋਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ।

34. ਤੀਜਾ ਐਤਰਾਜ਼/ਸਫਾਈ ਬੋਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਬਦਲਾਅ ਬਾਰੇ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਿਆਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ (ਮਾਡਲ ਰਿਕੁਏਸਟ ਫਾਰ ਕੁਆਲੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਫਾਰ ਪੀ.ਪੀ.ਪੀ. ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਸ ਅਤੇ ਮਾਡਲ ਰਿਕੁਏਸਟ ਫਾਰ ਪ੍ਰਪੋਜ਼ਲ ਫਾਰ ਪੀ.ਪੀ.ਪੀ. ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਸ) ਤੋਂ ਵਿਚੋਲਣ ਦਾ ਬਿਆਨ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਅਤੇ ਜੀ.ਓ.ਐਮ. ਤੋਂ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਿਆਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ (ਮਾਡਲ ਰਿਕੁਏਸਟ ਫਾਰ ਕੁਆਲੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਫਾਰ ਪੀ.ਪੀ.ਪੀ. ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਸ ਅਤੇ ਮਾਡਲ ਰਿਕੁਏਸਟ ਫਾਰ ਪ੍ਰਪੋਜ਼ਲ ਫਾਰ ਪੀ.ਪੀ.ਪੀ. ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਸ, ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ "ਮਾਡਲ ਆਰ.ਐਫ.ਕਿਊ. ਅਤੇ ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ.") ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮਾਡਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਟੈਂਡਰਾਂ ਸੱਦਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ, ਆਰ.ਐਫ.ਕਿਊ. ਅਤੇ ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਆਰ.ਐਫ.ਕਿਊ. ਅਤੇ ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਪੀ.ਐਮ.ਆਈ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਮੋਕਾ ਵੱਲੋਂ ਮਾਡਲ ਆਰ.ਐਫ.ਕਿਊ. ਅਤੇ ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਤੋਂ ਵਿਚੋਲਣ ਜਾਂ ਮਾਡਲ ਆਰ.ਐਫ.ਕਿਊ. ਅਤੇ ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਬੋਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਾਰੇ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸਫਾਈ ਨੂੰ ਔਚਿਤੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਆਰ.ਐਫ.ਕਿਊ. ਅਤੇ ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਐਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਐਤਰਾਜ਼/ਸਫਾਈ ਮਨਮਾਨੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਔਚਿਤੀਕਰਨ ਦੇ ਹੈ। 30.8.2019 ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਮੋਕਾ ਦੀਆਂ ਐਤਰਾਜ਼ਾਂ/ਸਫਾਈਆਂ ਬਾਰੇ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਚਰਚਾ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਮਾਨੀ, ਅਨੁਚਿਤ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਔਚਿਤੀਕਰਨ ਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹਨ।

35. ਚੌਥੀ ਆਪੱਤੀ/ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਜੋ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਸਾਲ (2018-19) ਵਿੱਚ ਕਮਾਏ ਗਏ 49 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਨਾਫੇ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਯਾਨੀ ਕਿ 2019-20 ਵਿੱਚ 20% ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਵਾਧੇ ਦੇ ਅੰਦਾਜ਼ਿਤ ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਕਮਾਈ ਬਾਰੇ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜਾਇਜ਼ਾਕਾਰੀ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਕੰਸੈਸ਼ਨੇਅਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਜੋ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦੁਆਰਾ ਕਮਾਏ ਜਾ ਰਹੇ 50 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 15 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਘੱਟ ਮੁਨਾਫਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਹੈ, ਨਿਆਂਯਿਕ ਹੈ। ਪੀ.ਐਮ.ਆਈ.ਸੀ. ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ 14.10.2019 ਨੂੰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਤਿੰਨ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ। ਉਕਤ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਤਿੰਨ ਮੁੱਦਿਆਂ ਅਤੇ ਏਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ ਉੱਤੇ ਦੇਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦਾ ਕਿਰਾਏ ਉੱਤੇ ਦੇਣਾ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਏ.ਏ.ਆਈ. ਅਤੇ ਐਮ.ਏ.ਡੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਏਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਪਹਿਲੀ ਜੇ.ਵੀ. ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੋਲੀ ਦੀ ਸਵੀਕ□ਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਅੰਤੇ ਜੀ.ਐਨ.ਆਈ.ਏ.ਐਲ. ਐਮ.ਆਈ.ਐਚ.ਏ.ਐਨ. ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਕਾਰਜਾਨੂਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਲਾਇਸੈਂਸੀ ਹੋਵੇਗਾ।

36. ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ 30.08.2019 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਅਤੇ ਪੀ.ਐਮ.ਆਈ.ਸੀ. ਦੀ 14.10.2019 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਦੀ ਚੌਥੀ ਆਪੱਤੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੀ ਸੀਮਾ ਜਾਣਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਹਿਚਕਿਚਾਹਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਵਿੱਤੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ਾਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਐਲ.ਓ.ਏ. ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਦੋਂ ਕੰਸੈਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤਾ ਅੰਜਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਜਾਂਚਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਬਚਾਅ ਨਿਆਂਯਿਕ ਅਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਹੈ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਉੱਤੇ ਮਨਮਾਨੀਪਨ ਦੀ ਖਾਮੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ।

37. 30.08.2019 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 5(iv) ਵਿੱਚ ਆਪੱਤੀ/ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨੂੰ ਪੀ.ਐਮ.ਆਈ.ਸੀ. ਦੀ 14.10.2019 ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਇਸਨੇ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਅਰਨਸਟ ਅਤੇ ਯੰਗ (ਛੋਟੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ “ਈ&ਵਾਈ”) ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਚੁਣੇ ਗਏ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉੱਚਤਮ ਰਾਜਸਵ ਸਾਂਝ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਉਸ ਮੁਨਾਫੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀ ਜੋ ਕਿ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਅਗਲੇ 30 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਏ.ਈ.ਆਰ.ਏ. ਦਰਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ ਟੈਰਿਫ ਨਿਰਧਾਰਣ ਲਈ ਕਮਾਈ ਕਰੇਗਾ

ਇਸ ਕਾਰਨ ਲਈ ਪੀ.ਐਮ.ਆਈ.ਸੀ. ਨੇ ਐਮ.ਆਈ.ਐਚ.ਏ.ਐਨ. ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਨ ਅਤੇ

ਟੈਂਡਰ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਈ ਅਤੇ ਵਾਈ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਤੱਥਾਕਥਿਤ

ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕਰਨਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਈ ਅਤੇ ਵਾਈ ਉੱਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਸਨੈਪਸ਼ਾਟ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੇਕਰ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਕੰਸੈਸ਼ਨੇਅਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

1683 ਕਰੋੜ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਨੈੱਟ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁੱਲ ਨਕਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹਾਂ ਦਾ ਰੁਪਏ ਹੋਵੇਗਾ। - 473 ਕਰੋੜ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਰੈਵੇਨਿਊ ਸ਼ੇਅਰ 14.49% ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਕੀਮਤ ਰੁਪਏ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। + 472 ਕਰੋੜ। ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਸੀ.ਏ.ਪੀ.ਈ.ਐਕਸ. ਦਾ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਣਾ ਪਵੇਗਾ

ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ

ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਖਿਡਾਰੀ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਲਕੇ ਸੰਪਤੀ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਬਣਾਏਗਾ ਅਤੇ

ਇਸ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਨਿੱਜੀ ਖਿਡਾਰੀ ਤੋਂ ਰੈਵੇਨਿਊ ਸ਼ੇਅਰ ਵੀ ਕਮਾਏਗਾ ਜੋ ਕਿ ਨੈੱਟ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਜਿਆਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਜਕੁਸ਼ਲਤਾ,

ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਕਾਰਜਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨੂੰ ਪੂੰਜੀਕ□ਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ

ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਐ.ਏ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ, ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਰੁਪਏ ਦੀ ਆਮਦਨ ਹੋਵੇਗੀ। 15 ਕਰੋੜ।

38. ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਨੇ ਨਾਗਪੁਰ ਏਅਰਪੋਰਟ ਦੇ ਉੱਨਤੀਕਰਨ, ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ, ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਵ ਲਈ ਟੈਂਡਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ।

ਜਾਹਿਰਾ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਛਾਪ ਜੋ 30.08.2019 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਅਤੇ

14.10.2019 ਨੂੰ ਪੀ.ਐਮ.ਆਈ.ਸੀ. ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਐਤਰਾਜ਼ ਤੋਂ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸੰਭਾਵਿਤ ਆਮਦਨ ਲਾਭ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਨਾਗਪੁਰ ਏਅਰਪੋਰਟ ਦੀ ਉੱਨਤੀਕਰਨ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਜਿਸ ਲਈ ਐਮ.ਆਈ.ਐਚ.ਏ.ਐਨ. ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਯਾਤਰੀਆਂ ਲਈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮਾਲ ਢੋਣ ਲਈ ਵੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਅਰਪੋਰਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਅਤੇ ਕੰਸੈਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਡਿਜ਼ਾਈਨ, ਉੱਨਤੀਕਰਨ,

ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਵ ਲਈ ਸਾਰਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਨਿੱਜੀ ਖਿਡਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਵੱਲੋਂ ਨਹੀਂ। ਇਥੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹੈ ਕਿ ਐਮ.ਓ.ਸੀ.ਏ. ਅਤੇ ਜੀ.ਓ.ਐਮ. ਦੀ ਆਂਤਰਿਕ ਪੱਤਰਵਾਹੀ ਦੇ ਨੋਟ 'ਤੇ ਏ.ਏ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਐਲ.ਓ.ਏ. ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ,

ਈ ਅਤੇ ਵਾਈ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਵਿੱਤੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਿੱਤੀ ਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੀ.ਓ.ਐਮ., ਏ.ਏ.ਆਈ. ਜਾਂ ਐਮ.ਓ.ਸੀ.ਏ. ਦਾ ਫਰਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਬੁਲਾਵਾ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ

ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤ ਰੈਵੇਨਿਊ ਸ਼ੇਅਰ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਉਚਿਤਤਾ ਲਈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਦੀ ਪਿੱਠ ਪਿੱਛੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਹੈ।

39. ਹੋਰ, 30.08.2019 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਿੰਟਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾ 6 ਵਿੱਚ, ਸਕੱਤਰ, ਮੋਕਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਏਏਆਈ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਮੇਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਲੀਜ਼ਿੰਗ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ, ਕੇਂਦਰੀ ਕੈਬਿਨੇਟ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਉੱਤੇ, ਇਥੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਜੀਏਐਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਲਾਇਸੈਂਸ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੰਸੈਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਦਮ, ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੰਸੈਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਧਾਰਾਵਾਂ 3.1.1. ਅਤੇ 10.2.2 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੀਏਐਲ ਲਾਇਸੈਂਸੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਰੰਤ ਹਵਾਲੇ ਲਈ, ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:

“3.1.1 ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ, ਗੋਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ, ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਪਰਮਿਟਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਥਾਰਟੀ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੰਸੈਸ਼ਨ ਸਮੇਤ, ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ, ਵਿੱਤ ਪੋਸ਼ਣ, ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਦਾ ਖਾਸ ਅਧਿਕਾਰ, ਲਾਇਸੈਂਸ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕੰਸੈਸ਼ਨਾਇਰ ਨੂੰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ (“ਕੰਸੈਸ਼ਨ”) ਸੀਓਡੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ 30 (ਤੀਹ) ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਅਵਧੀ ਲਈ, ਅਤੇ ਕੰਸੈਸ਼ਨਾਇਰ ਇਸ ਕੰਸੈਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੰਸੈਸ਼ਨਾਇਰ ਨੇ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸੀਓਡੀ ਤੋਂ 27 (ਸੱਤਾਈ) ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਲਈ, ਅਤੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕੰਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਹੋਰ 30 (ਤੀਹ) ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਨਵੀਨੀਕਰਨ/ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਿਆਂ, ਕੰਸੈਸ਼ਨਾਇਰ ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਅਤਿਰਿਕਤ 30 (ਤੀਹ) ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਲਈ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਲਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬਿਡਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ, ਉਸ ਸਮੇਂ, ਪ੍ਰਸਕ੍ਰਿਪਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਾਰਮ ਅਤੇ ਢੰਗ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬਿਡਿੰਗ: (ਅ) ਜੇਕਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਉੱਚਤਮ ਬੋਲੀ ਦੇ 05.00% ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਤਾਂ ਕੰਸੈਸ਼ਨਾਇਰ ਨੂੰ ਉੱਚਤਮ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਮੇਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ (ਬੀ) ਕੰਸੈਸ਼ਨਾਇਰ ਦੇ ਅਫਿਲੀਏਟ (ਜ਼) ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਬਿਡਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹੋਰ ਵੀ, ਜੇਕਰ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਨੂੰ ਕੰਸੈਸ਼ਨਾਇਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ

ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਸਥਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕੰਸੈਸ਼ਨਾਇਰ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਾ 3.1.1 ਅਧੀਨ ਕੰਸੈਸ਼ਨ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਉਲੰਘਣਾ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ 10% (ਦਸ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ) ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਸਮਾਨ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਕੁਲ ਲੇਵੀ ਜਾਂ ਨਿਲੰਬਨ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੰਸੈਸ਼ਨ ਅਵਧੀ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਨਾਲ, ਕੰਸੈਸ਼ਨਾਇਰ ਹੇਠ ਲਿਖਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰੇਗਾ:

ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਕਿ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁੱਖ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਸੂਚਕਾਂਕਾਂ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਸਮੇਤ ਕੰਸੈਸ਼ਨੇਅਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁੱਖ ਚੂਕ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਕੰਸੈਸ਼ਨੇਅਰ ਦੀ ਚੂਕ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ;

ਏਅਰਪੋਰਟਸ ਕੌਂਸਲ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬਰਾਬਰ ਏਜੰਸੀ ਤੋਂ ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਕਿ ਏਅਰਪੋਰਟ ਲਗਾਤਾਰ ਪਿਛਲੇ 5 (ਪੰਜ) ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਾਰੇ ਏਅਰਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਚ 20 (ਵੀਹ) ਪਰਸੈਂਟਾਈਲ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਬੇਨਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ; ਅਤੇ

(c)ਇਹ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਕਿ ਕੰਸੈਸ਼ਨੇਅਰ ਕੰਸੈਸ਼ਨ ਅਵਧੀ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸਮੇਂ ਲਈ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਰੂਪ ਅਤੇ ਅਸਰ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ।

ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ, ਜੇਕਰ ਏਅਰਪੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਸੈਸ਼ਨੇਅਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸਥਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕੰਸੈਸ਼ਨੇਅਰ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਚੂਕ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਤਾਂ, ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਾ 3.1.1 ਅਧੀਨ ਕੰਸੈਸ਼ਨ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

10.2.2 ਕੰਸੈਸ਼ਨ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਰੈਵੇਨਿਊ ਸ਼ੇਅਰ, ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਕੰਸੈਸ਼ਨੇਅਰ ਦੇ ਇੱਥੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਾਰੰਟੀਆਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਥਾਰਟੀ, ਇੱਥੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੋਡ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਕੰਸੈਸ਼ਨੇਅਰ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਵੇਗੀ ਸਾਈਟ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ, ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਵ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ (ਉੱਤੇ ਮੌਜੂਦ ਕੋਈ ਵੀ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਨਿਰਮਾਣ ਜਾਂ ਅਚਲ ਸੰਪਤੀ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਡਿਊਲ ਏ ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ, ਖਾਕਾ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਈਟ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਏਨਕੰਬਰੈਂਸਜ਼ ਤੋਂ ਮੁਕਤ, ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਅਨੁਮਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਕੰਸੈਸ਼ਨ ਅਵਧੀ ਲਈ।"

40. ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਜਾਂ ਜੀ.ਐਨ.ਆਈ.ਏ.ਐਲ. ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਲੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਸਭ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਉਸਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਅਚਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਚਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਰਿਆਇਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਸ਼ਡਿਊਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਜਾਂ ਜੀ.ਐਨ.ਆਈ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਅਥਾਰਟੀ ਐਕਟ, 1994 (ਛੋਟੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ "ਏ.ਏ.ਆਈ. ਐਕਟ") ਦੀ ਧਾਰਾ 12ਏ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਣਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 12ਏ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਹਰਾਈ ਗਈ ਹੈ:

"12ਏ-ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲੀਜ਼ (1) ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਥਾਰਟੀ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਜਾਂ ਹਵਾਈ ਅੱਡਿਆਂ ਦੇ ਬਿਹਤਰ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦੇ ਪਰਿਸਰ (ਇਸ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਢਾਂਚਿਆਂ ਸਮੇਤ) ਦੀ ਲੀਜ਼ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਅਥਾਰਟੀ ਧਾਰਾ 12 ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਕੁਝ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇ ਸਕੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਲੱਗੇ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਲੀਜ਼ ਧਾਰਾ 12 ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਅਸਰ ਨਾ ਪਾਵੇ ਜੋ ਹਵਾਈ ਯਾਤਰਾ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਹਵਾਈ ਅੱਡਿਆਂ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਛਾਉਣੀਆਂ 'ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਅਤੇ ਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਲੀਜ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦੇਣਯੋਗ ਕੋਈ ਵੀ ਧਨ ਰਾਸ਼ੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਫੰਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਰਸੀਦ ਵਜੋਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(4) ਜਿਸ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਕੋਈ ਫੰਕਸ਼ਨ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਕੋਲ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੇ ਫੰਕਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਗੇ।"

41. ਇਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਉੱਤੇ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 12ਏ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਲੀਜ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਜਾਂ ਜੀ.ਐਨ.ਆਈ.ਏ.ਐਲ. ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਲੀਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਏ.ਏ.ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12ਏ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਏ.ਏ.ਆਈ. ਅਤੇ ਗੋਆਈ ਦੁਆਰਾ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਬਹਾਨਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਲੇਖਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

42. ਹੁਣ, ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਹੈ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੋਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, GAL ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਮਦਨ ਸ਼ੇਅਰ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ 'ਤੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਬੋਲੀਕਾਰ ਵਜੋਂ LoA ਦੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਰਿਆਇਤੀ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਰਿਆਇਤ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ, ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਆਪਹੁਦਰੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਕਤ ਪਹੁੰਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੈ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਦਿਨੇਸ਼ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2001) 8 SCC 491, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਰੇਲਵੇ ਨੇ ਕੁਝ ਵਾਧੂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਟੈਂਡਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ GE ਗਵਰਨਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣ ਲਈ ਹਿੱਸੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖੀ ਹੈ ਬੋਲੀ ਸਿਰਫ਼ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਰੇਲਵੇ ਕੋਲ ਹੈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ। ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਆਪਹੁਦਰੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਪੈਰੇ 15 ਅਤੇ 16 ਨਿਰਣੇ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ:

"15. ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦੂਜੇ ਸਵਾਲ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ, ਜੋ ਕਿ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਟੈਂਡਰ ਦੀ ਅਸਵੀਕ□ਤੀ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰੇਲਵੇ ਨੂੰ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕਲੋਜ 16 ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟੈਂਡਰ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਿਵਾਦਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਲਈ ਇਸ ਕਲੋਜ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਰੇਲਵੇ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਮਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਉਹ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕੁਝ ਖਾਸ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਰੇਲਵੇ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਰੇਲਵੇ ਲਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹਿੱਤਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਟੈਂਡਰ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਰੇਲਵੇ ਨੂੰ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਲੋਜ ਨੂੰ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਂ ਹਰੇਕ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਧਾਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਰੇਲਵੇ ਵੱਲੋਂ ਰੇਲਵੇ ਦੁਆਰਾ ਬੁਲਾਈ ਗਈ ਟੈਂਡਰ ਲਈ ਸਪੇਅਰ ਪਾਰਟਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਮਿਸਟਰ ਅਯਰ, ਈਡੀਸੀ ਲਈ ਉੱਚ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਕ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਜੋ ਕਿ ਸਟਰਲਿੰਗ ਕੰਪਿਊਟਰਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਐਮ ਐਂਡ ਐਨ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ (1993 1 ਐਸਸੀਸੀ 445) ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੰ. 455, ਪੈਰਾ 12)

"ਕੁਝ ਖਾਸ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਠੇਕਾ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇਣੀ

ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਮੁੱਚੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਠੇਕਾ ਕਿਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਕਿਹੜੇ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਜੇਕਰ ਫੈਸਲੇ ਨੇਕ ਨੀਅਤੀ ਨਾਲ ਲਏ ਗਏ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਨਕਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਜਸਟਿਸ ਹੋਮਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਦਾਂਤ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ “ਜੋੜਾਂ ਵਿੱਚ ਖੇਡ” ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।”

16. ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਠੇਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬੇਲਗਾਮ ਵਿਵੇਕ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਅੰਸ਼ ਵਾਲੇ ਠੇਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਵਾਧੂ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਛਾਣੇ ਗਏ ਮਾਨਕਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਬੰਧਨਕਾਰਕ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੋੜ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਠੇਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਕੁਝ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਮਿਲੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਇਹ ਕੰਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਦੀਵਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 14 ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਹੁਣ ਵਰਚੁਅਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਈ.ਡੀ.ਸੀ. ਨਾਲ ਰੇਲਵੇਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਗਵਰਨਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਪੇਅਰ ਪਾਰਟਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵਰਜਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਲ 1992 ਤੋਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰੇਲਵੇਜ਼ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਟੈਂਡਰ ਦੇ ਸਿਰਫ ਈ.ਡੀ.ਸੀ. ਤੋਂ ਹੀ ਮਾਲਕੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਰੀਦਾਰੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 14 ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੁਕਮ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੀ ਕਥਿਤ ਨੀਤੀ ਜੋ ਈ.ਡੀ.ਸੀ. ਦੀ ਇਕਾਧਿਕਾਰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਮਨ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ।”

43. ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਾਦੀ ਪੜਚੋਲ ਇਸ ਮੌਕੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਵਲ ਬੋਲੀਆਂ ਦੀ ਅਸਵੀਕ□ਤੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਣ ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤਣ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਧਾਰਾਵਾਂ 2.16.1, 3.3.1 ਅਤੇ 3.3.5 ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰੀ-ਬਿਡ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ, ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ LoA ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹੋਰ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ 16.03.2020 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ GoM ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ 14.10.2019 ਦੀ PMIC ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 2.16.1 ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

44. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, RFP ਦੇ ਅਧਿਆਇ 1, 2 ਅਤੇ 3 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦਿਆਂ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਆਇ 2 ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 2.16 ਬੋਲੀ ਦੀ ਅਸਵੀਕ□ਤੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਬੋਲੀ ਦੀ ਸਵੀਕ□ਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ 2 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਧਿਆਇ 3 ਵਿੱਚ ਬੋਲੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਬੋਲੀਆਂ ਧਾਰਾ 3.3.1 ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 2.16.1 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਦੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 3.3.1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਾਜਸਵ ਹਿੱਸਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਉਹ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਧਾਰਾ 3.3.5 ਅਨੁਸਾਰ LoA ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਮਸੌਦੇ ਦੀ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿਆਇਤੀਦਾਰ ਵਜੋਂ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਪੜਾਅ ਤੇ, ਧਾਰਾ 2.16.1 ਲਈ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਰੱਦ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ 30.08.2019 ਨੂੰ MoCA ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਐਤਰਾਜ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 5 ਵਿੱਚ ਕਲੋਜ਼ (iv) ਨੇ MIL ਅਤੇ GoM ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ।

45. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 3 ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਵਾਈਸ-ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਟੀ ਐਂਡ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ. ਸ਼ਿਸ਼ਿਰ ਰੀਅਲਟੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. [ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 3956-57 2017 ਦਾ] ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ, ਪੈਰਾ 67 ਤੋਂ 70 ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

“67. ਅਸੀਂ ਨਤੀਜੇ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਠੇਕਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੁਝ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਸਰਕਾਰੀ ਠੇਕਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਕ ਵੀ ਖੇਡ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਠੇਕਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਸਮੇਂ ਵੀ ਨਿਆਂ, ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਸੁਥਰਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਚਿੱਤ 14 ਅਧੀਨ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਨਮਾਨੇਪਨ ਨੂੰ ਨਾਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ, ਪਸੰਦ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨੇਪਨ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

68. ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਵਿਧਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਏ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਮਾਨਕ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪਣੇ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਦਾਇੱਤਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਚਰਣ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਧਿਤ ਹਨ।

69. ਅਣਮਨਮਾਨੇਪਨ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਗਾਰੰਟੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਨਹਿਤ ਇਸ ਦੀ ਮੰਗ ਨਾ ਕਰੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿੱਜੀ ਵੈਧ ਹਿੱਤ ਦੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਨੂੰ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਨਹਿਤ ਨਾਲ ਅਨੁਪਾਤਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੇਲ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

70. ਇਸ ਮੋੜ 'ਤੇ, ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹੈ ਕਿ, ਕੇਵਲ ਜਨਹਿਤ ਜਾਂ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਗਲਾ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪਿਛਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਨੂੰ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਮੈਟੀਰੀਅਲ ਤੱਥਾਂ, ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਹੋਰ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਉਪਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ। ਵਪਾਰੀ ਸਰਕਾਰੀ ਠੇਕੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਗਾਂਹ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਹਿਚਕਿਚਾਹਟ ਕਰਨਗੇ। ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਥਾ ਅਰਥਚਾਰੇ ਅਤੇ ਆਮ ਵਪਾਰਕ ਮਾਹੌਲ ਲਈ ਵਿਰੋਧੀ ਉਤਪਾਦਕ ਹੈ।

46. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਠੇਕਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਸਮੇਂ ਨਿਆਂਪੂਰਨਤਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣਾ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਅਧੀਨ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਣਮਨਮਾਨੇਪਨ ਨੂੰ ਨਾਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਗਾਰੰਟੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਨਹਿਤ ਇਸ ਦੀ ਮੰਗ ਨਾ ਕਰੇ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿੱਜੀ ਵੈਧ ਹਿੱਤ ਦੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਨੂੰ ਜਨਹਿਤ ਨਾਲ ਅਨੁਪਾਤਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੇਲ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰਦਿਸ਼ਤ ਹੈ ਕਿ ਜਨਹਿਤ ਜਾਂ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਨੂੰ ਉਲਟਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

47. ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦਿਨੇਸ਼ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਸ਼ਿਸ਼ਿਰ ਰਿਯਲਟੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਕਰਦਿਆਂ, ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਦੇ ਕਲੋਜ਼ 3.3.5 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਕਲੋਜ਼ 3.3.6 ਅਨੁਸਾਰ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਕੰਸੈਸ਼ਨੇਅਰ ਐਲਾਨਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 14.10.2019 ਨੂੰ

ਪੀ.ਐਮ.ਆਈ.ਸੀ. ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਿਡਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ, ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਮਾਨਾ ਸੱਤਾ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ।

48. ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਉੱਪਰੋਕਤ ਕਾਰਣਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੇ ਹਨ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਸੋਚੀ-ਸਮਝੀ ਕਾਰਣਾਂ ਅਤੇ ਸੱਚੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

49. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਇਥੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਪਬਲਿਕ ਲਾਅ ਦਾ ਉਪਾਯ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਅਧੀਨ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਦਿਆਂ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 95 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜੀ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਉਪਾਯ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

50. ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਅਤੇ ਏ.ਏ.ਆਈ. ਦੇ ਪੱਖੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮਨੋਰੰਜਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

51. ਉੱਪਰ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੈਬਿਨੇਟ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੂਜੀ ਜੇ.ਵੀ. ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬਿਡਿੰਗ ਰਾਹੀਂ ਚੁਣਨਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਗਲੋਬਲ ਟੈਂਡਰਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬਿਡਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਲੋਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਕ੍ਰਿਪਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਉੱਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੋ.ਸੀ.ਏ., ਏ.ਏ.ਆਈ. ਅਤੇ ਐਮ.ਏ.ਡੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਬਿਡਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੀ.ਐਮ.ਆਈ.ਸੀ., ਗੋ.ਐਮ. ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ, ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਬਿਡ ਦੇ ਮੁੜ-ਟੈਂਡਰਿੰਗ ਲਈ 16.3.2020 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਅਤੇ ਏ.ਏ.ਆਈ. ਦੀ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਲੋਜ਼ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਐਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਅਸੀਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੈਬਿਨੇਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 11.2.2009 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਸ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੀਏ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਅਤੇ ਏ.ਏ.ਆਈ. ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬਿਡਿੰਗ ਰਾਹੀਂ ਦੂਜੀ ਜੇ.ਵੀ. ਚੁਣਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਵਿਪਰੀਤ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਇਸਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਗੈਰ-ਜੁਆਇੰਟਰ ਬਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਖਾਰਜ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਹੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਇਥੇ ਉੱਪਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ। ਉਹ ਨਤੀਜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਵੈਧਤਾ ਤੋਂ ਗ੍ਰਸਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 136 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਇੱਥੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਉਠਾਉਣਗੀਆਂ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ
(ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ : ਬੋਧੀ ਰਾਮਟੇਕੇ, ਐਲ.ਸੀ.ਆਰ.ਏ.)

ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate